

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 39 (3210) 2011 SEPTEMBER • RUGSĖJIS 27 LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • www.tevizib.com • Nr. kaina \$2

Skolų potvynis

Paprastai kiekvienas nori neblogai atrodyti, daugiau visko turėti, neatsilikti nuo draugų ar kaimynų, ypač tose vietose, kur nuo pertekliaus lūžta lentynos...

GĖRYBIŲ ir turtėjimo lenktynės daugelyje šalių jau yra virtusios tarytum koku nepamainomu papročiu. O kaip tyčia įsigyti visko šičia įmanoma kone visiems. Tam šiais laikais labai gelbsti kortelės. Net kavos puoduką užsakius užtenka pasirašyti, ir eik sau sveikas. O kad taip dažnai pasirašinėdamas brendi į skolas – kam svarbu. Jei apie tai užsimintum, turbūt sulauktum atsakymo: visi taip daro. Kadangi visi, reiškia – arba tokia mada, prie kurios ramia sąžine tenka derintis, arba iš viso tai nebepakeičiamas modernus gyvenimo stilius, padedantis daugiau gyventi šia diena, ir tai ne bet kaip, net prabangiai. Kažkur raudonu rašalu įrašomi didėjantys skaitmenys nebedaro jokios įtakos, nes daugelis į juos nebenori žiūrėti. Per ilgesnį laiką pradeda atrodyti, kad tie skaitmenys mūsų per daug neliečia, nes jeigu dėl jų pradėtum jaudintis, nebeatitiktum gyvenimo ritmo. O žinia, kad visa tai saugo galimybė bankrotuoti, rūpestį apie skolas kai kam sumažina iki nulio. Tai vadinamoji vartotojų kultūra, liečianti daugiausia aukščiausio ekonominio lygio šalis, konkrečiau – Vakarų pasaulį, kuris nuo amžių yra buvęs sektinas pavyzdys, kaip kurti savo asmeninę gerovę. Dėl to pavyzdžio milijonai žmonių kėlėsi į tas šalis gyventi, tirpo kaip druskos žiupsneliai materializmo katiluose ir didžiavosi prieš savo kilmės kraštuose pasilikusius gimines ar draugus. Amerika vaidenosi žemiškuoju rojumi, į kurį patekus pildydavosi senos svajonės ir ne vieną kraštietį priblokšdavo žinia, kad štai ano kaimo bernelis, perplaukęs Atlantą, vos ten apsidairęs, tapo įmonės direktoriumi, sėkmingu verslininku. Taip – tai grynai tiesa. Belieka klausimas, ar visa tai yra tikrasis laimėjimas?

BET tai būtų jau atskira tema. Šiuokart – įsiskolinimas. Jis plečiasi kaip epidemija, liečia jau ne tik individus, bet ir valstybes. O tai sukelia ekonomines bei finansines krizes, kurioms įveikti lengvai priimtinių ir veiksmingų priemonių nėra. Ir kaip gi bus, jei užplanuotų projektų vykdymas nebegali be skolų apseiti. Savais uždariais ir biudžetais jokia valstybė išsiversti nebegali. Tarptautiniai fondai gelbsti projektų vykdytojus, bet tai nėra problemos išsprendimas. Palūkanų nuošimčiai auga ir kai kuriais atvejais darosi didesni negu besiamortizuojantis objektas. Net sunku priimti šių dienų tiesą, kad turtingoji ir pirmaujančioji Amerika – tai labiausiai įsiskolinusi valstybė pasaulyje, ir kas iki šiol buvusi mąstymu neaprepiama – tai, kad ji, ta turtuolė daugiausia skolinga komunistinei Kinijai. Skaičius rodo viešai skelbiamos statistikos. Vaizdas liūdnas. Skolos ir atsilyginimai už jas pasaulio ekonomiką taip sumaišė, kad nė iškilniai žinovai nebežino, kur tas raktas, kuriuo galima būtų atrakinti duris į išbalansuotą tarptautinį bendravimą? O gal jie ir nebenori, kad viskas pradėtų veikti kitaip? Kyla net ir toks įtarimas: kam nors gal labai naudinga tokia ekonominė sumaištis, gal per ją bandoma eiti į kitokią ateitį, kurios šimtmečiais laukta? Savaiame supranta, kad kiekviena didesnio masto suirutė kelia nuogąstavimus ir abejones. Vienas dalykas šiuokart yra aiškiau matomas: laisvoji pasaulinė rinka ir verslovių principas “pigiau pirk, brangiau parduok” šiandien yra nustūmęs bet kokius kitus principus, dėl kurių dar taip neseniai smarkiai kovota, milijonai gyvybių paaukota. Pasaulis šiandien užtvinęs vartotojų kultūra, krentant nesibaigiantiems godumo lašams. ČS

Kai šiaurės vėjo sujudintas vanduo rudens pradžią skelbia...

Ntr. V. Maco

Draugiški ryšiai

Lietuvos ir Airijos diplomatinė santykių jubiliejuje –
lietuviškos kultūros paveldo pristatymas

RŪTA PALŠAUSKAITĖ

Rugsėjo 15 dieną Griffith kolegijos konferencijų centre Dubline vyko iškilmingas Lietuvos ir Airijos diplomatinė santykių užmezgimo 20-ties metų sukakties minėjimas. Renginio metu išgirdome pasakojimą apie šią svarbią datą abiejų šalių istorijai, pasiklausėme “Lietuviško dobilo” koncerto bei paragavome tikro lietuviško kulinarinio paveldo skanėstų. Sveikindamas diplomatinė santykių užmezgimo sukakties proga, Airijos vicepremjeras (Tanaiste) ir užsienio reikalų ministeris Eamonn’as Gilmore’as savo laiške Lietuvos užsienio reikalų ministeriui Audroniui Ažubaliui prisiminė, koks svarbus istorinis momentas įvyko 1990 metais, kai Lietuva paskelbė nepriklausomybę nuo Sovietų Sąjungos. “Nuo to laiko Lietuva labai daug pasiekė. Mums didelė garbė palaikyti glaudžius santykius su Lietuva”, – sveikino E. Gilmore’as.

Lietuvos ambasadorius Airijoje Vidmantas Purlys pažymėjo, kad tvirtus, patikimus ir draugiškus Lietuvos ir Airijos santykius, kurių jubiliejų šiemet švenčiame, lėmė panaši istorinė tautų patirtis bei lietuvių ir airių pasišventimas laisvei ir nepriklausomybei. “Šiuo metu esame artimi partneriai ne tik Europos sąjun-

goje, bet ir kituose tarptautiniuose forumuose”, – pasakojo ambasadorius. “Aišku, kad ypač stipriai mūsų valstybes sieja gausi ir graži Airijos lietuvių bendruomenė, tarp kurios yra daug talentingų žmonių, puikių Lietuvos atstovų”, – sakė V. Purlys. “Man labai malonu, kad diplomatinė santykių užmezgimo sukakties minėjime būtent ‘Lietuviškas dobilas’ pristatė lietuviškos kultūros paveldą”, – pagyrų vietos lietuviams negailėjo ambasadorius.

Šiemet penkerių metų kūrybinės veiklos jubiliejų švenčiantis Airijos lietuvių folkloro kolektyvas renginyje ne tik pademonstravo lietuvių liaudies dainų ir šokių, bet ir pristatė Lietuvos kultūrinio paveldo patiekalų, kurių visi galėjo paskanauti. “Vienas iš ‘Lietuviško dobilo’ tikslų yra dalintis tuo, ką žinome, mokame, tuo, kas esame”, – teigė ansamblio vadovė Rita Kundrotaitė. “Didžiuojamės, galėdami šio renginio metu pasidalinti ilgamečiu savo tautos kultūrinio paveldu, kurį jau penkerius metus Airijoje populiariname, įtraukdami ir suaugusius, ir vaikus, puoselėdami lietuvių kalbą, kultūrą, tradicijas”, – pasakojo R. Kundrotaitė. Šį rudenį diplomatinė santykių 20-mečius Lietuva jau atšventė su Danija bei Švedija.

Šiame numeryje

Trumpi pasakojimai – 2 psl.

Lietuvos seimo atstovai Vašingtone – 3 psl.

Asmenybė ir tauta (Pabaiga) – 4 psl.

Nemalonūs reiškiniai – 5,7 psl.

Kur atėjome be tautinės kultūros ugdymo? – 8 psl.

Mokytojų suvažiavimas – 10,11 psl.

Jaunimo ugdymo klausimais – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$80 – reguliari (paprastu paštu) • \$130 – reg. (1 klasės paštu)
\$100 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$150 – rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius – \$180, paprastu paštu – \$100 (Kan. dol.)
JAV: \$100 – reguliari, \$120 – rėmėjo • \$160 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: In Canada – regular (Publications Mail) – \$80, reg. (Lettermail) – \$130; patron (Publ. Mail) – \$100, patron (Lettermail) – \$150.
Overseas – Airmail – \$180, Surface Mail – \$100 (in CDN funds). USA – reg. \$100, patron – \$120, Airmail – \$160. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Canada

Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovės vidus

Ntr. kun. dr. K. Ralio

RELIGINIAME GYVENIME

Kryžiaus išaukštinimo šventės proga rugsėjo 14 d. Kozencoje, pietų Italijos arkivyskupijoje, Kalabrijos regione pirmą kartą buvo surengta beatifikacijos iškilmė, kurios metu pirmą kartą į altorių garbę buvo iškelta regiono moteris, garbingoji Dievo tarnaitė Elena Aiello. Pop. Benediktas XVI palaimintąją Elena pavadino "išskirtinai eucharistine siela". Iš mažo miestelio Montalto Uffugo kilusi moteris mirė Romoje 1961 m., paženklinta daugelį metų patirtų ir sunkiai pakeičiamų fizinių kančių, tačiau apdovanota ypatingomis dvasinėmis malonėmis, kad gyva buvo vadinama "šventąja vienuole". Ji pasižymėjo gerumu visiems, ypač mažiesiems ir vargšams. Ji Kozencoje 1928 m. įsteigė benamių mergaičių globos namus, iš kurių išaugo Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Kančios Mažųjų Seserų kongregacija, Bažnyčios oficialiai pripažinta 1949 m. "Ji yra pavyzdys, kad ir mūsų laikų žmonės gali iki herojiško laipsnio gyventi pagal Evangeliją ir tapti šventaisiais".

Didieji Švč. M. Marijos Gimimo atlydai baigėsi rugsėjo 15 d. Šiluvoje. Per devynias atlydų dienas – nuo šiemet jie pradėdami švęsti rugsėjo 7-ąją Pal. Jono Pauliaus II dieną – į Šiluvos šventovę susirinko nuo 50,000 iki 70,000 piligrimų (pagrindinėmis dienomis jų atvykdavo iki 20,000). Iškilmingai Eucharistijai atlydų dienomis vadovavo Lietuvos vyskupai, ypač gausiai dalyvavę pagrindinių iškilmių rugsėjo 11-osios sekmadienį. Piligrimus sveikino ir pop. Benedikto XVI palaiminimą perdavė, sekant Evangelija įveikti dabarties sunkumus linkėjo apaštališkasis nuncijus arkivysk. L. Bonazzi. Atlaiduose apsilankė Stačiatikių Bažny-

čios Lietuvoje vadovas, Vilniaus ir Lietuvos metropolitas arkivyskupas Inokentijus, Evangelikų liuteronų Bažnyčios vyskupas M. Sabutis, Maltos ordino Didysis Magistras kunigaikštis br. M. Feastingas, Lietuvos vyriausybės, seimo nariai, savivaldybių atstovai. Tiesiogines transliacijas rengė *Marijos radijas*, pagrindines iškilmes transliavo Lietuvos televizija. Pal. Jono Pauliaus II dieną buvo dėkojama Dievui už pop. Jono Pauliaus II gyvenimo pavyzdį. Rugsėjo 8 d. Švč. M. Marijos Gimimą šventė Lietuvos kariuomenė, susirinkusi į atlydus. Rugsėjo 9 d. atlaiduose dalyvavo bažnytinių institucijų, organizacijų, draugijų, bendrijų nariai, maldos grupės. Šeimų ir jaunimo dieną maldininkai šventė rugsėjo 10. Rugsėjo 11 tikintieji iš visos Lietuvos suvažiavo į Padėkos už Dievo Gailėstingumą šventę. Rugsėjo 12 d. melstasi už Policijos departamento, Valstybės sienos apsaugos ir Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybų darbuotojus, jų šeimas.

Šiluvos Dievo Motinos, Ligonių Sveikatos, užtarimo prašyta rugsėjo 13 d. Rugsėjo 14 d. iškilmingą Eucharistiją šventė 96 įvairių Lietuvos vyskupijų dvasininkai, 7 kongregacijų broliai vienuoliai, beveik 20-ties moterų kongregacijų Lietuvoje seserys vienuolės, kunigų seminarijų bendruomenės. Švč. M. Marijos Sopulingosios dieną buvo dėkojama Dievui už Evangelijos žinią ir Eucharistiją, už misionierius ir savanorius. Arkivyskupo paraginiu buvo meldžiamasi ir už tai, kad Lietuvoje plitų Švč. Sakramento adoracija. Iš Šiluvos šventovės ir atlydų arkiv. S. Tamkevičius linkėjo išsivežti daugiau vilties, gerumo, atidumo vieni kitiems.

Trumpi pasakojimai

VINCAS KOLYČIUS

Tęsiame vėl trumpus pasakojimus iš Bruno Ferrero knygelių. Visi tie pasakojimai turi gilesnę prasmę – tai pasakojimai sielai. Perskaičius verta pamąstyti apie save.

Šaukštelis

Gulėdama ligoninės palatoje giedro veido senutė kalbėjosi su atėjusiu ją aplankyti klebonu: "Viešpats man dovanuoja puikų gyvenimą. O dabar jau esu pasirengusi išvykti". "Žinau" – sumurmėjo klebonas. Senutė tęsė toliau: "Trokštu tik vieno dalyko: kai mane laidos, norėčiau laikyti rankoje šaukštelį". "Šaukštelį?" – gerasis klebonas neteko žado, – "Kodėl nori būti palaidota su šaukšteliu rankoje?" Senutė pradėjo aiškinti: "Man visada patikdavo dalyvauti parapijos vaišėse. Atsisėdusi prie stalo iškart žiūrėdavau, ar prie lėkštės padėtas šaukštelis. Žinote kodėl? Šaukštelis reiškė, kad vaišių pabaigoje bus patiektas tortas arba ledai". "Na ir?" – klausė klebo-

nas. Senutė paaiškino: "Tai kas geriausia būna vaišių pabaigoje. Tą ir noriu pasakyti savo laidotuvių dieną. Kai žmonės prieis prie karsto, jie būtinai paklaus: "Kodėl ji laiko šaukštelį?" Noriu, kad jiems paaiškintumėte, jog laiku šaukštelį todėl, kad atėjo tai, kas geriausia."

Du girininkai

Du girininkai miške kirto medžius. Kamienai buvo neregėto dydžio, stori, tvirti. Abu vyrai vienodai mikliai darbavosi kirviais, bet dirbo skirtingai: vienas kirto savo medį smūgis po smūgio nesusitodamas, tik trumpai trumpai kveptelėdamas oro.

Antrasis kas valandą stabtelėdavo atsipūsti. Saulei leidžiantis pirmasis medkirtys savo darbą tebuvo įpusėjęs. Žmogų merkė prakaitas, jis jautėsi mirtinai pavargęs ir vos nulaikė rankoje kirvį. O antrasis savo medį jau buvo bebaigęs kirsti, nors jiedu pradėjo darbą kartu, ir abu medžiai buvo vienodo storu-

mo. Pirmasis girininkas netikėjo savo akimis: "Nieko nesuprantu. Kaip tau pavyko, nors ir ilsėjaisi kas valandą?" Antrasis nusišypsojo: "Tu manai tik tai, kad aš ilsėjaisi. Tačiau nepastebėjai, kad ilsėdamasis galandau kirvį".

Tavo dvasia – tarsi kirvis. Neleisk jai surūdyti. Kasdien ją truputį pagalšk. Dešimt minučių ramiai pasėdėk ir paklausyk muzikos. Vaikščiok pėsčiomis visada, kai tik gali. Padėk tam, kam reikia tavo pagalbos. Šypsokis. Melskis.

Durys

Vienas garsus paveikslas vaizduoja Jėzų tamsiame sode. Kairėje rankoje Jis laiko žibintą, o dešinė beldžia į masyvias storo medžio duris. Paveikslą iškabino parodoje pirmą kartą. Vienas lankytojas atkreipė dailininko dėmesį į keistą detalę: "Jūsų paveiksle – klaida. Duryse nėra rankešos". Dailininkas atsakė: "Tai ne klaida. Tai žmogaus širdies durys. Atsiveria tik iš vidaus".

Du draugai

Prieš daugelį metų Kinijoje gyveno du draugai. Vienas iš jų mokėjo puikiai skambinti arfa. Antrasis buvo įvaldęs labai retą meną – mokėjo įdėmiai klausytis. Kai pirmasis uždainuodavo apie kalnus, pritarėdams arfos garsais, antrasis sakydavo: "Atrodo lyg matyčiau tuos kalnus prieš akis". Pirmajam skambinant ir dainuojant apie upelį, klausantysis gėrėdavosi: "Girdžiu, kaip tyliai čiurlena vanduo". Tačiau išaušo skausmingas rytas. Draugas, kuris klausydavosi, netikėtai susirgo ir numirė. Tada pirmasis nutraukė arfos stygas ir daugiau prie instrumento neprisilietė.

Mūsų gyvenimas turi prasmę tik tada, kai kas nors mus išklauso. Pati didžiausia dovaną, kurią galime padovanoti kitam žmogui – tai nuoširdžiai jį išklausti.

Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovės altorius

Ntr. kun. dr. K. Ralio

Lietuvos seimo atstovai Vašingtone

Seimo atstovų susitikimas su buvusia JAV valstybės sekretore M. Albright. Iš kairės: Lietuvos seimo opozicijos vadovas V. Gapšys, seimo užsienio reikalų komisijos pirmininkas E. Zingeris, buvusi JAV valstybės sekretorė M. Albright ir Lietuvos seimo pirmininkė I. Degutienė

Rugsėjo 13-18 d.d. su oficialiu vizitu JAV, Vašingtone, lankėsi LR seimo pirmininkė I. Degutienė, opozicijos vadovas V. Gapšys bei seimo užsienio reikalų komisijos pirmininkas E. Zingeris. Vašingtone jie susitiko su JAV Atstovų rūmų pirmininku John Boehner, kongreso komitetų vadovais, senatoriais ir kongreso nariais, buvusia JAV valstybės sekretore Madeleine Albright. Seimo pirmininkė taip pat dalyvavo Vašingtone rengiamame Demokratijų Bendrijos parlamentiniame forume, kur skaitė pranešimą "Rytų Europa: kaip įveikti geopolitinę kryžkelę?", ir Ukrainos nepriklausomybės 20-ųjų metų minėjime JAV Kongrese. Lietuvos seimo vadovė susitiko su JAV viceprezidentu J. Biden, kuris buvo vienas iš pagrindinių Baltijos valstybių narystės NATO rėmėjų.

Trečiadienį, rugsėjo 14, Nekalto Prasidėjimo bazilikoje Vašingtone Lietuvos seimo atstovai dalyvavo Mišiose, kurios buvo skirtos maldai už šią vasarą mirusį Vatikano nuncijų JAV arkivyskupą Pietro Sambi. Pamaldose taip pat dalyvavo JAV diplomatinis korpusas, aukščiausi JAV katalikų bažnyčios hierarchai. Iškilmingoms pamaldoms vadovavęs laikinai Šventojo sosto apaštalinio nuncijaus pareigas einantis monsinjoras Jeanas Francois Lantheaume, iki paskyrimo į Vašingtoną dirbęs Vatikano atstovybėje

Po pamaldų Nekalto prasidėjimo bazilikoje JAV viceprezidentas J. Biden ir Lietuvos seimo pirmininkė I. Degutienė aplankė šioje šventovėje lietuvių imigrantų įrengtą Šiluvos koplyčią.

Vilniuje, prieš iškilmingas apeigas lietuviškai pasveikino Seimo pirmininkė.

Nekalto Prasidėjimo bazilika, kurioje vyko pamaldos, yra pagrindinė JAV katalikų šventovė, pati didžiausia Šiaurės Amerikoje. Joje pokario metais atvykę lietuviai savo lėšomis yra įrengę Šiluvos koplyčią. Po Mišių JAV viceprezidentas J. Biden ir I. Degutienė kartu apsilankė Šilu-

vos koplyčioje.

Šios Mišios buvo tiesiogiai transliuojamos 78 mln. žiūrovų auditorijai iš viso pasaulio. Lietuvos seimo atstovai, prieš grįždami namo, turėjo progą susitikti su JAV lietuvių bendruomenės vadovais ir tautiečiais.

Inf. pagal LR seimo tinklalapį parengė SK
(Ntrs. iš ELTA ir LR ambasados Vašingtone)

SAVAITĖ LIETUVOJE

Prezidentė JT sesijoje

Jungtinių Tautų (JT) Generalinės asamblėjos 66-osios sesijos svarstybose Niujorke dalyvaujanti Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė JT gen. sekretoriaus Ban Ki-moono surengtų darbo pietų metu rugsėjo 22 d. Lietuvos ir pasaulio aktualijas aptarė su įvairių valstybių prezidentais, taip pat kalbėjosi su JAV prezidentu Barack Obama ir valstybės sekretore Hillary Clinton. Pagrindine JT Gen. asamblėjos bendrųjų svarstybių tema tapo taikos siekis Artimuosiuose Rytuose ir Palestinos valstybingumo perspektyva.

Svarstybose dalyvavo 193 šalių vadovai. Prezidentė pristatė Lietuvos sukauptą tarpininkavimo patirtį ir pateikė pasiūlymus dėl tarptautinių branduolinės saugos standartų tobulinimo, taip pat išsakė argumentus dėl Lietuvos kandidatūros, šaliai rengiantis kandidatuoti į JT Saugumo tarybos nenuolatines nares 2014-2015 m. kadencijai.

URM susitikimas

Rugsėjo 21 d. Niujorke susitikę Lietuvos ir Rusijos užsienio reikalų ministrai Audronius Ažubalis ir Sergejus Lavrovas aptarė pasirogimą artėjančiam Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) ministerių tarybos susitikimui Vilniuje. Jie taipgi kalbėjo apie užsitęsusių konfliktų sprendimą, įskaitant būklę Padnestrėje, dėl kurios tikimasi netrukus atnaujinti oficialias daugiašales derybas. Susitikime aptartas spalio 3-4 d.d. Klaipėdoje rengiamos Lietuvos ir Rusijos tarpvyriausybės prekybos ir ekonominio, mokslinio ir techninio, humanitarinio ir kultūrinio bendradarbiavimo komisijos susitikimas.

EK pirmininko žodis

Europos komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso rugsėjo 20 d. laiške Lietuvos europarlamentarams pabrėžė, jog tautinių mažumų kalbų vartojimo tvarką atskirose Europos sąjungos (ES) valstybėse nustato ne Briuselis, o pačios Bendrijos narės, ir teigė pasitikįs Lietuva. Nėra Sąjungos teisės aktų, kurie nustatytų mažumų kalbų naudojimo taisykles mokyklose. Šie klausimai išlieka valstybių narių kompetencijoje, teigė J.M. Barroso atsakyme Lietuvos europarlamentarei Laimai Andrikienei. "Šiuo požiūriu aš visiškai pasitikiu Lietuvos valdžios atstovų pasiryžimu garantuoti pagarbą vertybėms, kuriomis yra pagrįsta Europos sąjunga, įskaitant

ir pagarbą etninių mažumų teisėms", rašė EK vadovas atsakydamas į birželio pabaigoje jam nusiųstą Europos parlamente (EP) dirbančių Lietuvos politikų laišką. Jame buvo teigiama, jog Europos vadovai yra klaidinami dėl lenkų tautinės mažumos padėties Lietuvoje. Europos parlamento narių laiške pateikiami atsakymai į priekaištus ir kritiką Lietuvai, kuri buvo išsakyta Lietuvos lenkų rinkimų akcijos pirmininko europarlamentaro Valdemaro Tomaševskio ir 26 EP narių pasirašytame kreipimesi, adresuotame ES institucijų vadovams.

KAM pratybos

Du Lietuvos karinių jūrų pajėgų laivai rugsėjo 7 d. iš Klaipėdos išplaukė dalyvauti tarptautinėse pratybose Vokietijos ir Danijos vandenyse. Lietuvos karinių jūrų pajėgų patrulinis laivas P14 "Aukštaitis" ir Baltijos šalių priešmininės kovos laivų eskadrai priskirtas aprūpinimo laivas "Jotvingis" (N42) dalyvavo tarptautinėse karinėse pratybose Danex/"Šiauriniai krantai 2011", kurios rugsėjo 9-23 dd.d. vyko vidurinėje vakarinėje Baltijos jūros dalyse, Vokietijos ir Danijos vandenyse.

Pratybose dalyvavo 50 karinių laivų, taip pat orlaiviai, specialių operacijų ir kitų pajėgų kariniai vienetai iš 19 šalių. Šiomis pratybomis buvo siekiama gerinti karinių jūrų pajėgų, oro ir specialiųjų operacijų pajėgų ir jiems vadovaujančių štabų gebėjimus bendrai veikti krizių atvejais.

Statys areštine

Lietuvos vyriausybė rugsėjo 21 d. pritarė, kad areštinė ir komisariatas Vilniuje būtų statomi kaip viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektai, už pastatų priežiūrą 23 metus ir statybos darbus numatoma sumokėti iki 122.7 mln. litų. Nustatytos pagrindinės partnerystės projekto sąlygos ir suteikti Policijos departamentui įgaliojimai pasirašyti sutartį su privačiu subjektu, laimėjusiu viešojo pirkimo konkursą, bei įgyvendinti šį projektą.

Remdamasi galimybės studija ir žinovų skaičiavimais, kad privatus sektorius koncesijos būdu šį projektą įgyvendintų 13.8% pigiau negu valdžios sektorius. Komisariatas ir areštinė būtų pastatyti ar remontuoti per 2 metus privataus subjekto lėšomis, nurodytus pastatus po to dar 23 metus savo lėšomis prižiūrėtų tas pats privatus subjektas. Metinis sumos dydis neturėtų viršyti 5.4 mln. litų. **BNS žinios**

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje. Patirtis nuo 1999 m.
Platesnė informacija teikiama www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą

Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, CCIC, licenzijuotą Kanados imigracijos konsultantę
T 647 342 7301 F 647 435 7528 E info@milmantasimmigration.com

Tęsinys iš 38 nr.

Prof. ONA VOVERIENĖ

Savo žiaurumu ir nežmoniškumu rusų okupantai „perlenkė lazda“. Lietuvoje prasi-dėjo tautinis judėjimas; iš pradžių turėjęs tautinį kultūrinį pobūdį, o vėliau, pradėdant kunigo Antano Baranausko kūryba, įgijęs ir politinį pobūdį, kuris ir atvedė į 1918-ųjų metų Vasario 16-ąją, Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

To kelio aprašymui skirti pirmieji trys knygos skyriai: „O, mūs šventas lietuviškas žodi!“; „Tautinio atgimimo šaukliai“; „Knygnešystė tautos istorijoje“. Juose įamžinti ne tik svarbiausi mūsų kalbos ir raštijos istorijos faktai bei jų politinis-kultūrinis kontekstas, bet ir žymiausių to meto žmonių – Mikalojaus Akelaičio, Juozo Akelaičio, Jono Šliūpo, Jurgio Mikšo, Jurgio Bielinio, Vlodo Putvinskio-Pūtvio ir kitų asmenybės.

Kiti trys knygos skyriai „Laisvės kovos“; „Suguldyti aikštėse, pakilkite...“; ir „Gyvoji legenda“ – tai ne tik Lietuvos laisvės kovų 1918-1920 m.; partizaninio karo po karo 1944-1953 m. atminties atstataymas, bet ir tautos istorijos herojiškiausi puslapiai, kai vardan tautos ir valstybės laisvės ir nepriklausomybės buvo aukojama viskas – buities ramybė ir gerovė, ateities planai ir svajonės, namai, šeima ir gyvybė.

Šiuose skyriuose įamžintas Žemaitijos „valdovo“ generolo Povilo Plechavičiaus, dėl suprantamų priežasčių (knygos autorius ne istorikas, ir ne aprašomų istorinių įvykių dalyvis) recenzuotos istorikų ir istorinių įvykių dalyvių parašytos knygos: Lietuvos partizanų generolo Adolfo Ramanausko-Vanago *Daugel krito sūnų...* (K., 1991), Lietuvos kariuomenės ir partizanų pulkininko, Dainavos apygardos partizanų štabo viršininko Vytauto Vitkaus-Kazimieraičio sūnaus – Vytauto Vitkaus – *Pulkininkas Kazimieraitis* (V., 2001), Stanislovo Abromavičiaus ir jo bendraautoriių Kęstučio Kasparo ir Rūtos Trijonienės knyga *Didžiosios Kovos apygardos partizanai* (K., 2007), Onos Voverienės knyga *Lietuvos*

Laisvės Kovos karžygis Vaclovas Voveris-Žaibas (V., 2007); narsaus partizano Juozo Armonaičio-Triūpo knyga *Meskit dalgius, imkit kardus* (K., 1998), partizanų kapeliono Justino Lelešiaus-Grafo ir partizanų vado Liongino Baliukevičiaus-Dzūko – *Dienoraščiai*“ (K., 1994); partizanų vado Povilo Pečiulaičio-Lakštingalos knyga *Šitą paimkit gyvą* (1993; 2-sis l. 2003); Algirdo Statkevičiaus-Klajūno poezijos rinkinys *Balsas iš laisvės kapo* (Čikaga, 1984) ir t.t.

Iš žuvusiųjų kraujo išaugo Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės troškimo gėlės, jos nenuvyto iki pat Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 1990 m. Išlikusiųjų gyvais kančioje formavosi tautos valia, pavyzdys ir įkvėpimas ateities kartoms, kaip žmogaus žmogiškumo ir piliečio pareigos savo valstybei matas. Knygos autorius klausia: „Ar suprantame mes, ką reiškia spaudžiant 25 laipsnių šalčiui, gyventi miške, laukiant šimteriopai galingesnio okupantų antpuolio, alkaniems žygiuoti per lietu, audrą, neišbrendamais keliais, klausantis, kur traksteli šakelė, įspėjanti apie priešų buvimą pasaloje? Nesuprantame, netgi netikime, kad taip buvo. O visgi taip ne vienerius metus kentėjo tūkstančiai idealistų, pasiryžusių geriau mirti, negu tarnauti tautos pavergėjams ir mūsų tautos naikintojams. Todėl kiekvienas asmuo, tuo metu paėmęs ginklą į rankas, privalo būti laikomas didvyriu!“ (Kazys Blaževičius. Ten pat, p. 228). Knygoje apstu šiuo dieninio mūsų laiko minčių, vertinimų ir susirūpinimo Tėvynės likimu.

Mokslotyroje yra populiarai mintis, kad mokslininkai yra kaip žvaigždės: vieni spindi savąja; kiti atspindi kitų šviesą. Abeji mokslui reikalingi – jeigu nebūtų antrųjų mokslas prarastų perspektyvą ir svarbiausia, patrauklumą. Kazys Blaževičius savo knygoje atspindėjo ir savo originalią ir partizanų vadų bei partizaninio karo istorikų šviesą, taip tautotyroje reali-

zuodamas spindinčios ir atspindinčios žvaigždžių retą įvykį.

Paskutiniai keturi knygos skyriai: „Lakštingala negali nečiulbėti“, „Tautos atplaišos“, „Puota maro metu“ ir „Bolševikmečio grimasos“ yra skirti buvusiųjų komunistų partijos nomenklatūrininkų, nepriklausomoje Lietuvoje vėl tapusių dideliais viršininkais bei jų batlaižių, tokių kaip rašeiva ir tautos šmeižikas Marius Ivaškevičius ir kitų, demaskavimui. Nepriklausomos Lietuvos seimus, kurių daugumą sudaro buvę idėjiniai komunistai ir buvusioji komjaunuoliškoji nomenklatūra, knygos autorius vadina „Viena didžiausių tautos nelaimių per 18 laisvės metų, pavyzdys, kaip siaubingai gali klysti tauta, kai jos sąmone nebaudžiamai manipuliuoja įvairūs ciceronai, tautos gelbėtojai, atėjūnai ir perėjūnai“ (Kazys Blaževičius. Ten pat, p. 325). „Pirmosios Lietuvos respublikos laikais, kai valstybę valdė pirmoji karta nuo žagrės, visų buvusių valdžių pirmumas buvo socialinio teisingumo principas. Kad to principo niekas nebandytų pažeisti, buvo nustatyta biudžetinių įstaigų darbuotojų atlyginimų sistema, kurioje atlyginimo dydis priklausė nuo darbuotojo kvalifikacinės kategorijos. Tų kategorijų buvo 20, atlyginimai buvo pakankamai skirtingi. Sistema skatino darbuotojus mokytis ir kelti kvalifikaciją. Piktnaudžiavimui landų nebuvo. Nuostabą kelia tai, kad per 18 laisvės metų jokia valdžia net nebandė sukurti vieningos atlyginimų sistemos. Anarchija atlyginimų sistemos biudžetinėje srityje sąlygojo ir savivalę privačiame sektoriuje... Šis apgailėtinas faktas rodo, kokią nevykusią valdžią mes turėjome visus tuos metus ir kodėl nematyti perspektyvų išbristi iš skurdo... Atlyginimų sistemos anarchija jau tokia, kad aukščiausios kategorijos kardiologas, operuodamas atidengtą širdį, už savo nepaprastai atsakingą darbą gauna mažiau negu kažkoks perėjū-

nas seimūnas gauna priedo nežinia už ką! Kam apsisvers liežuvis sakyti, kad toks idiotizmas didina Lietuvos prestižą?“ (Kazys Blaževičius. Ten pat, p. 333, 334, 335).

Kita bolševikmečio grimasa jau nepriklausomoje Lietuvoje yra vieša paslaptis, kad „per pastaruosius aštuonerius ‘buvusiųjų’ valdymo metus nepradėta nė viena gyvybiškai svarbi reforma, nėra jokių požymių, kad ES suteikta parama suteikė bent mažiausią postūmį ekonominiam proveržiui, kuris paskatino Airiją suklestėjimui. Aštuoneri metai prarasti, kur nuėjo didžiuliai ES pinigai – niekad nesužinosime... Jie nuėjo ten, kur reikėjo juos parceliavusiems – į patikimų draugų rankas. Milijonierių skaičius tai auga...“ (Kazys Blaževičius. Ten pat, p. 353).

Trečioji bolševikmečio grimasa Nepriklausomoje Lietuvoje yra ta, „kad vykstant puotai maro metu tyli inteligentai, kurių misija yra ginti tiesą, teisingumą ir skriaudžiamuosius, tramdyti sužulėjusius valdininkus, kurie privalo tarnauti visuomenei“ (Kazys Blaževičius. Ten pat, p. 360).

Knygoje pirmą kartą Lietuvos istorijoje aprašytas Mažosios Lietuvos genocidas, pateikiama klaidingų dokumentuotų faktų apie „nenugalimosios“ Raudonosios armijos nusikaltimus Mažojoje Lietuvoje, „išvaduotojams“ įsiveržus į Rytprūsius. Raudonosios armijos vienas politinių propagandistų Ilja Erenburgas įsiveržimo į Rytprūsius išvakarėse masiniu tiražu išplatino atsišaukimą: „Žudykite! Žudykite! Žudykite! Juk nėra tokio tarp jūsų, kuriam būtų nekaltų vokiečių. Kalti visi – ir gyvieji ir negimę! Sekite draugo Stalino direktyva visiems laikams sutraukti fašistinį žvėrį jo paties urve. Išprievartaukite vokiečių moteris ir palaužkite jų dvasinį išdidumą. Paimkite jas kaip grobį. Žudykite, šlovingieji ir nenugalimieji, raudonarmiečiai!“ (Kazys Blaževičius. Ten pat, p. 396).

Pateikiami liudininkų pa-

rodymai, kaip buvo masiškai žudomi civiliai žmonės, prievartaujamos ir žudomos 8-12 metų mergaitės. 1944 metais Karaliaučiuje buvo per 1 milijonas gyventojų, suspėjo į Vokietiją repatrijuoti po karo tik 25,000 vokiečių – visi kiti iki mažiausio vaikelio buvo išžudyti. Kaip rašė kaunietis antikomunistas Alfonsas Dapkūnas savo prisiminimuose, jis pats buvo liudininkas, kaip prie Minsko geležinkelio stoties buvo žudomi žmonės, atvežti iš Karaliaučiaus. (Dapkūnas A. Karo žaizdos dar gyvos, o nekaltai nužudytųjų vėlės laukia teisingumo // Lietuvos Aidas. – 2004, liep. 20, p. 8).

Pirmasis Kazio Blaževičiaus knygos recenzentas poetas ir rašytojas Robertas Keturakis ją apibūdino, kaip „Ilgesį visų trokštamo gero Tėvynei“. O to gero formulė – labai paprasta ir kiekvienam vyresnės kartos lietuviui suprantama – kaip ilgesys ištikimybės pareigai ir tiesai. Tas vertybes per dvi imperialistinės Rusijos okupacijas – carinės XIX š. ir bolševikinės XX š. antrosios pusės siaubą, kraują, kančias kalėjimuose ir Sibiro tremtyse, kaip liepsnojantį prometėjišką ugnį pernešė mūsų knygnešiai, tautos šviesuoliai, nepriklausomybės kovų 1918-1920 savanoriai, Lietuvos partizanai kare po karo, politiniai kaliniai, tremtiniai, ir naujosios Lietuvos rezistentai – akademikas Zigmantas Zinkevičius, prof. Vytautas Landsbergis, šviesaus atminimo Vilties prezidentas Stasys Lozoraitis ir... nedaugelis kitų, nepabijojusių eiti prieš bolševikinę prievartos srovę. Tarp jų ir mūsų amžiaus viena ryškiausių asmenybių publicistas ir rašytojas Kazys Blaževičius, įtvirtinęs dokumentuose naujausių laikų Lietuvos istoriją, atvertęs vieną slapčiausių Mažosios Lietuvos bolševikinio genocido puslapių ir prikėlęs gyvenimui tų laikų šviesiausias tautos asmenybes.

Neabejoju, kad Kazio Blaževičiaus straipsniai ir knygos, jo ilgesys gero savo Tėvynei padės, kaip rašė dr. Jonas Basanavičius, „atsikvošėti dvasiai“ jaunųjų lietuvių kartų.

(Pabaiga)

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI

Kviečiame bendradarbiauti - laukiame ir spausdiname įvairius straipsnius:

- tautinės-krikščioniškos minties straipsnius...
- išeivijos gyvenimą liečiančius rašinius, pranešimus, pasisakymus, veiklos kronikas, atsiminimus, laiškus, nuotraukas, poeziją...

- apsakymus, knygų, filmų recenzijas, koncertų, baliaus aprašymus, juokus, anekdotus...
- naujienas iš Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų...

Toronto Prisikėlimo šventovės vidus, papuoštas nauja K. Kesmino skulptūra *Kristus*
Ntr. K. Poškaus

Nemalonūs reiškiniai

(*Tėviškės žiburiai* populiarūs ne tik Kanadoje, bet ir visame pasaulyje. Skaitomi jie ir Lietuvoje – gautą vieną laidą perduoda vienas kitam 10-20 skaitytojų. Siunčiu Jums man patikusį *Valstiečių laikraščio* vyriausiojo redaktoriaus žurnalisto Stasio Jokūbaičio komentarą, atspindintį labai nemalonų įvykį, kuriuo bandoma kiršinti lietuvius su lenkais. Straipsnis sulaukė daugybės teigiamų atgarsių ir pritarimų. Per TŽ daugelis pasaulio lietuvių geriau supras, kaip įžūliai Lenkija kišasi į Lietuvos švietimą. S. Jokūbaitis mielai pritarė šio straipsnio spausdinimui Jūsų savaitraštyje. Bernardas Šaknys, TŽ bendradarbis)

Kas kala pleištą tarp Lietuvos ir Lenkijos?

STASYS JOKŪBAITIS,
Valstiečių laikraščio
vyriausiasis redaktorius

Kažin ar daug pasaulyje rasime valstybių, kurių piliečiai nemoka valstybinės kalbos, nenori jos išmokti ir netgi protestuoja, kai sudaromos sąlygos ją išmokti. Tačiau ar ne taip dabar atrodo situacija Lietuvoje? Antrą prasidėjusių mokslo metų dieną, kai kurių politikierių suorganizuota dalis Lietuvos lenkų mokinių patraukė ne į mokyklą, o buvo nugabenti prie prezidentūros rūmų protestuoti prieš naująjį Švietimo įstatymą. Kuo jis taip papiktino lenkų tautybės Lietuvos piliečius?

Pasirodo, tuo, kad nuo šių mokslo metų pradinėse ir pagrindinėse mokyklose tautinės mažumos stipriau bus mokomos lietuvių kalbos. Be to, visų Lietuvos mokyklų vienuoliktokai mokysis pagal tą pačią lietuvių kalbos ir literatūros bendrąją programą. Lietuviškai bus dėstoma ir Lietuvos istorija, geografija ir pilietiškumo pagrindai. Visos kitos pamokos, kaip ir anksčiau, vyks gimtosiomis lenkų, rusų, baltarusių ir kitomis tautinių mažumų kalbomis, nebent tėvai ir vaikai pageidautų, kad kai kurie dalykai būtų dėstomi lietuviškai.

Šiais pakeitimais tiesiog artėjama prie Europos standartų – vidutiniškai Europoje tautinių mažumų mokyklose 60% programų dėstoma tautinės mažumos kalba, o 40% – valstybine kalba. Lenkiškose mokyklose iki šiol lenkiškai buvo dėstoma apie 90% pa-

mokų. Be to, naujasis įstatymas yra analogiškas Lenkijoje jau daug metų galiojančioms nuostatoms – čia lietuviai laiko vienodą valstybinės lenkų kalbos egzaminą ir kai kurių dalykų mokosi lenkiškai. Ar to nežinojo Lietuvos lenkų rinkimų akcijos, Lietuvos lenkų sąjungos politikai, savo tikslams pasiekti panaudoję šlykščiausią būdą – prisidengę savotišku vaikų skydu jie įtraukė į šias insinuacijas nepilnamečius mokinius, užuot leidę jiems ramiai mokytis, suorganizavę jų tariamą streiką?

Gal jau iš tiesų lenkų tautinei mažumai nereikia mokytis lietuvių kalbos, jie puikiai ja kalba? Deja, paklausius kai kurių jų politikų, taip tikrai neatrodo. Ką jau kalbėti apie paprastus žmones, jei net prasibrovusieji į vienokią ar kitokią valdžią lietuviškai dažniausiai kalba tik iš reikalo ir kone žargonu. Pavažiavus kiek toliau už Vilniaus lietuviškai susikalbėti su vietiniais žmonėmis vargu ar pavyks. Tada jau bandoma bendrauti rusiškai. O juk tai Lietuvoje ne vienus metus gyvenantys piliečiai, ne kokie emigracijos atblokšti žmonės.

Dauguma prie prezidentūros suvežtų moksleivių buvo nekalbūs, paklausti, kodėl atvyko į protesto akciją, sakė atvažiavę aplankyti Vilniaus... Matyt, jiems buvo gėda prisipažinti, kas ir kodėl juos čia atgabeno. Tik šio mitingo organizatoriams buvo ne gėda. Jie rėžė ugningas pasipiktinimo kalbas, į šuns dienas dėjo šalies valdžią, kvietė “pasi-

sakyti” į S. Daukanto aikštę suvežtus vaikus ir jų tėvus. Tokie neadekvatūs kai kurių Lietuvos lenkų politikų veiksmai tik kiršina žmones ir gilina nesantaiką tarp mūsų valstybėje gyvenančių įvairių tautybių žmonių.

Vėliau viena šios akcijos organizatorių, Lietuvos lenkų sąjunga, “kilniaširdiškai” pareiškė, kad pirmomis naujų mokslo metų dienomis lenkų mokyklose vykęs vadinamasis streikas sulaukė atgarsio, todėl reikia jį bent laikinai nutraukti ir laukti reakcijos. Ir sulaukė. Jau tą patį penktadienį Lenkijos užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad paskaičius naująjį Švietimo įstatymą sunku atsispirti išpūdziumi, jog Lietuvos lenkai asimiliuojami prieš jų valią. O po poros dienų Lenkijos premjeras Donaldas Tuskas susiruošė skubiai vykti į Lietuvą ir gelbėti neva skriaudžiamos ir asimiliuojamos lenkų tautinės mažumos.

Ką visa tai rodo? O tai, kad Lietuvos lenkų ir Lenkijos valdžios veiksmai tikriausiai buvo suderinti iš anksto. Jūs čia suvežę vaikus iš lenkiškų mokyklų patriukšmaukite, o mes parodysime savo susirūpinimą ir taip paspausime Lietuvos valdžią. Ar ne taip viskas atrodo žvelgiant į šį atseit “neplanuotą” Lenkijos premjero vizitą, anot mūsų politikų, peržengusį bet kokias diplomatijos ribas? Vilniuje jis dalyvavo ir lenkų kalba laikytose šv. Mišiose bažnyčioje ir netgi pasakė kalbą.

Nukelta į 7-tą psl.

KANADOS ĮVYKIAI

Parlamentas jau dirba

Kanados parlamentas rudens posėdį pradėjo atminimo valanda, skirta pagerbti vasarą mirusį NDP ir opozicijos vadovą Jack Layton. Tęsdama Jack Layton nubrėžtas opozicijos veiklos gaires, laikinoji NDP ir opozicijos vadovė Nycole Turmel pateikė pirmuosius klausimus vyriausybės vadovui socialinės rūpybos ir ekonomikos gerinimo srityje: dėl lengvatų mažam verslui, pensijų apsaugos, priminė būtinybę didinti mokesčius korporacijoms. Parlamentui šį pusmetį yra pateikta nemažai įstatymų projektų, dėl rinkimų nesvarstytų pavasarį. Parlamentas numatė aptarti ir patvirtinti laisvos prekybos sutartis su Jordanu ir Panama. Bus svarstomi atidėti įstatymų projektai dėl bausmių didinimo už kriminalinius, sekso nusikaltimus, dėl gatvių ir bendruomenių saugumo, neteisėto žmonių įvežimo į Kanadą. Parlamente buvo aptarta Kanados patirtis Libijoje, kita svarbi tema – JAV ir Kanados abipusės prekybos ir saugumo zonų nustatymas ir sąlygos.

Jungtinių Tautų organizacijos posėdyje ministeris pirmininkas S. Harper kartu su kitais pasveikino Libijos laikinosios vyriausybės vadovus, Libijos teisėtus atstovus šioje tarptautinėje organizacijoje. Valstybės vadovas pareiškė, kad jis numatęs kreiptis į savo parlamentą, kad misija Libijoje būtų pratęsta dar 3 mėn. Vėliau Kanada pasiruošusi padėti laikinajai Libijos vyriausybei parengti svarbiausią dokumentą Konstituciją ir pasirengti laisviems, demokratiškiems rinkimams. S. Harper pirmininkavo kitame JTO posėdyje, aptariant motinos ir vaiko sveikatos problemas ir pagalbos šioje srityje veiksmingumą. Kanados vadovas perdavė \$75 mln. tarptautinėms agentūroms, kurios dirba gerinant motinos ir vaiko sveikatą nepasiturinčiose valstybėse.

Kanados vyriausybės ministerių laukia nelengvos derybos su JAV. Paskelbus prezidento Obamos darbo programą, joje vėl įrašytas punktas – “Pirk ir naudok amerikietiškas prekes”. Tokia nuostata žeidžia Kanados ekonomiką, nes kalnakasybos, miško, statybinių medžiagų pramonė yra glaudžiai susijusios. Anksčiau yra pavykę išsiderėti nuolaidų, o šįkart vėl tenka pradėti iš pradžių, aiškinti, kad tokia ekonominė politika neatitinka laisvos prekybos sutarties. Kanados finansų ministeris J. Flaherty JAV spaudoje paskelbė straipsnį, kriti-

kuojantį JAV mokesčių tar-nybos ketinimus bausti dvigubą pilietybę turinčius ir gyvenančius Kanadoje amerikiečius. Daugelis iš jų nepildo JAV mokesčių blankų, nes juos moka gyvenamoje vietoje, t.y. Kanadoje. JAV reikalauja, kad dvigubą pilietybę turintys amerikiečiai pildytų mokesčių blankus ir savo valstybėje. To paties reikalaujama ir iš kitų valstybių piliečių, gyvenančių JAV, jei jie turi ir JAV pilietybę.

Kanados ginkluotųjų pajėgų vadas gen. Walter Natynczyk sulaukė priekaištų už gana dideles kelionių išlaidas brangių *Challenger* lėktuvu į futbolą, ledo ritulio varžybas, lėšų rinkimo renginius ir šeimos išvykas. Gen. Natynczyk iš pradžių aiškino, kad keliaujant kariuomenės vadui būtina 6-7 žmonių apsauga, nuolatinis be trukdžių ryšys su vyriausybės vadovais ir armijos centru. Kelionės paprastu lėktuvu visai palydovų grupei kainuotų daugiau. Tik po susitikimo su ministru pirmininku S. Harper, kuris patvirtino, kad už asmenines keliones reikia mokėti pačiam, W. Natynczyk pažadėjo padengti kai kurias išlaidas.

Toronto Tarptautinio kino festivalio pagrindinę – Žiūrovų premiją laimėjo Libano kino režisierės N. Labaki filmas *Where do we go now?* Tai pasakojimas apie vieno kaimo musulmones ir krikščiones moteris, kurios bando apsaugoti savo vyrus nuo dalyvavimo beprasmiškose karo žudynėse. Šiemetiniame festivalyje buvo pristatyta daug Kanados kino režisierių meninių ir dokumentinių kino filmų. Geriausiu kanadiečių meniniu filmu pripažintas Kvebeko režisieriaus Ph. Falardean *Monsieur Lazhar*. Gausėnis nei ankstesniais metais TIFF dalyvių skaičius atnešė miestui ir daugiau pelno – gauta apie \$170 mln.

Kanada gerokai vėliau nei kitos valstybės pradeda naudoti e-pasus. Tai daug saugesnis asmens dokumentas, turintis kompiuterinį išpaudą. Jame įrašyti visi asmens duomenys, kuriuos galima perskaityti tik su elektroniniu skaitytuvu. Tokiais pasais naudojasi vyriausybės vadovai, diplomatai. Kaip ir įprastas pasas, elektroninis dokumentas galioja 5 metus. Nuo senojo paso skiriasi ne tik duomenų saugumo lygmuo, bet ir šio asmens dokumento gamybos kaina. Už paprastą pasą kanadiečiai moka \$87 dol., e-pasas kainuoja \$225 dol. SK

MŪSŲ TĖVYNĖJE

“SOSTINĖS DIENOS”

Rugsėjo 2 d. vakare Vilniuje prasidėjo miesto šventės “Sostinės dienos” renginiai. Gedimino prospektu miesto vadovus lydėjo pučiamųjų orkestro eiseną, vėliau meras tarė sveikinimo žodį. Katedros aikštėje koncertai tęsėsi visą savaitgalį. Rotušės aikštėje įrengtame dideliame ekrane buvo rodomi Lietuvos rinktinės kovos Europos vyrų krepšinio čempionate bei filmai, kuriuos pristatė festivaliai “Kino pavasaris” ir “Tinklai”. Taip pat buvo rodoma jaunų lietuvių kūrėjų filmų, reklamos siužetų iš tarptautinio festivalio “Kana liūtai”, įvairių trumpametražių filmų šeimos bei sporto tematika. Septynioliktoji kartą rengiamos šventės metu Gedimino prospektas padalytas į keturias zonas, kurių viena – Lukiškių aikštė – skirta šiemetinei Lietuvos kultūros sostinei – Šilutei. Kitos trys zonos skirtos menininkams, įvairių gardumynų pardavėjams ir leidykloms. Visi renginiai buvo nemokami.

RYŠIŲ 20-METIS

Vilniuje minint Lietuvos ir Prancūzijos diplomatinių santykių atgaivinimo dvidešimtmetį, Prancūzijos valstybiniai apdovanojimai buvo įteikti Lietuvos kariuomenės atstovui prie NATO ir ES generolui majorui Vitalijui Vaikšnoriui bei ansamblio “Musica humana” meno vadovui ir dirigentui, profesorius Algirdui Vizgirdai. Apdovanojimai buvo įteikti rugpjūčio 29 d. Vilniuje vykusiam minėjime. Sukakčiai paminėti Prancūzijos ambasada ir Lietuvos Užsienio reikalų ministerija Vilniaus M.K. Čiurlionio menų mokyklos šokio teatre surengė konferenciją, kurioje dalyvavo europarlamentaras Vytautas Landsbergis, buvęs Lietuvos ambasadorius Prancūzijoje Osvaldas Balakauskas, Užsienio reikalų viceministeris Egidijus Meilūnas, Prancūzijos diplomatiniai atstovai. Lietuvos ir Prancūzijos diplomatiniai santykiai buvo atkurti 1991 m.

MARATONAS “9-11”

Aštuntajame tarptautiniame Vilniaus maratone rugsėjo 11 d. dalyvavę kariai bėgimu pagerbė 2001 m. rugsėjo 11 d. JAV įvykdytų teroristinių išpuolių aukų atminimą. Pagerbdami terorizmo aukas kariai maratoną bėgo segėdami Rugsėjo 11-sios įvykių minėjimo emblema. Maratone dalyvavo apie 100 Lietuvos karių, tarnaujančių įvairiuose daliniuose. Šiame bėgime sostinės gatvėmis sutapo su

Lietuvos kariuomenėje organizuojamu maratono čempionatu. Kariai bėgo visą arba pusę maratono nuotolio, atitinkamai 42 arba 21 kilometrų.

SUĖMĖ NUSIKALTĖLIUS

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (FNTT) ir Lenkijos, Čekijos, Latvijos, Ukrainos bei Vokietijos teisėsaugininkai rugsėjo 6 d. per bendrą operaciją savo valstybėse sulaikė tarptautinės organizuotos nusikaltamos grupuotės narius, įtariamus milijoninių lėšų “plovimu” ir nusikalstamųjų legalizavimu. Tarptautinės veiklos metu FNTT tyrėjai Lietuvos ir Lenkijos pasienyje sulaikė du asmenis iš Vilniaus rajono. Po nuodugnaus automobilio patikrinimo FNTT tyrėjai specialiai įrengtoje slėptuvėje aptiko grynaisiais pinigais gabenamus 265,000 eurų. Įtariama, kad aptikti pinigai buvo įgyti iš nusikalstamos veiklos, vykdytos Europoje. Šis sulaikymas tapo pagrindu Europos teisėsaugininkams sulaikyti ir kitus tarptautinės organizuotos grupuotės narius. FNTT, nustačiusi Lietuvos piliečių nusikalstamus ryšius su Vakarų Europos valstybėse ir Ukrainoje veikiančiomis organizuotomis grupėmis, valdomomis Vietnamo kilmės asmenis, nuolat gyvenančio Ukrainoje ir Lenkijoje, pradėjo tarptautinį tyrimą. Išaiškintoje grupuotėje, kaip įtariama, grynųjų pinigų kurjerių pareigas vykdė ne tik Lenkijos, Latvijos piliečiai, bet ir pasienyje sulaikyti du Lietuvos piliečiai ir jų bendrininkas. FNTT tyrėjai išaiškino, kad tarptautinė nusikalstama grupuotė vien Lietuvoje naudojosi apie 170 sąskaitų ir atliko daugiau nei 130,000 tūkstančių bankinių operacijų. Įtariama, kad buvo legalizuota apie 25 mln. eurų ir 15 mln. JAV dolerių.

ATMESTAS ŽENKLAS

Europos sąjungos teismas neleido registruoti prekės ženklu sovietinio herbo su kūju ir pjautuvu, nes tai prieštarauja moralei. Teismas rugsėjo 21 d. atmetė britams priklausančiose Mergelių salose įsteigtų mados namų “Couture Tech Ltd.” prašymą. Lietuvoje už nacistinių ar komunistinių simbolių platinimą ar demonstravimą numatyta bauda iki 1000 litų, o už Sovietų Sąjungos ar nacistinės Vokietijos nusikaltimų neigimą ar šiuurkštų menkinimą gresia laisvės atėmimas iki 2 metų. Panašius draudimus yra nustatę ir kai kurios kitos komunistinio režimo patyrusios valstybės Rytų ir Vidurio Europoje. **BNS žinios**

LIETUVIŲ TELKINIUISE

“Vytauto” mokyklos mokiniai ir mokytojai

Ottawa, ON

RUGSĖJO 10 D. Otavos lituanistinė mokykla “Vytautas” pradėjo naujus mokslo metus. Po ilgos pertraukos lietuviška mokykla vėl pradės veikti Kanados sostinėje KLB Otavos apylinkės pirmininkės Loretos Gudynaitės-Savitch dėka, – ji suorganizavo mokytojas ir mokinius. Mokiniai pasipuošė ryškiai žaliais

marškinėliais atidarymui, kuris įvyko dr. A. Šidlauskaitės mokykloje, “Venta Preparatory School”.

Sveikinimo žodį tarė Lietuvos ambasadorė Gintė Damušytė, o Algimantas Eimantas pasidalino prisiminimais apie savo tėvelį, kuris įsteigė lituanistinę mokyklą Londone, ON. Buvo paruoštas montažas, kuriame visi vaikai papasakojo ir parodė, kaip jie praleido vasaros atostogas. **RK**

Žygiai per Baltijos jūrą

Lietuvoje ir Švedijoje buvo įamžinti kovotojų už Lietuvos laisvę istoriniai žygiai per Baltijos jūrą 1944-1953 metais. Rugpjūčio 26 d. Švedijos Gotlando saloje, Ljurgano miestelyje, prie Jono Pajaujo, aktyvaus pasipriešinimo dalyvio, padėjusio Baltijos šalių rezistentams užmegzti ryšius su Vakarų pasauliu, sodybos, buvo atidengta paminklinė lenta, pranešė Krašto apsaugos ministerija. Vėliau tą pačią dieną kovotojų už Lietuvos laisvę istoriniai žygiai per Baltijos jūrą buvo prisiminti

ir įamžinti Lietuvoje, Šventojoje. Čia Lietuvos kariai surengė parodomąją programą, per kurią simboliškai pakartoję partizanų kelią per Baltijos jūrą. Taip pat Šventojoje buvo atidengtas šioms žygiams paminėti skirtas paminklas. Vokiečių ir sovietų okupacijų metais Lietuvos pasipriešinimo dalyviai, siekdami užmegzti ir palaikyti ryšius su Vakaruose veikusių lietuvių išėivijos organizacijų atstovais, naudojami vandens keliu per Baltijos jūrą.

Pirmoji tokia kelionė įvy-

ko 1943 m., kai Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos (LLKS) ir Vyriausiojo lietuvių komiteto (VLK) atstovas dr. Algirdas Vokietaitis iš Latvijos žvejų Nidos kaimelio į Švedijos Gotlando salą nuvyko žvejybiniu kateriu. 1943-1944 metais A. Vokietaitis dar kelis kartus keliavo iš Lietuvos į Švediją ir atgal. 1944 metų rugpjūčio 7 dieną vykstant į Švediją A. Vokietaitis katerį sulaikė vokiečiai. Jis buvo įkalintas Štuthof koncentracijos stovykloje ir į laisvę sugrįžo tik žlugus nacių Vokietijai. A. Vokietaitis Švediją vėl pasiekė tik 1946 metų vasario 22 dieną.

Išėivijoje gyvenusiems lietuviams, latviams ir estams parengus Baltijos šalių gyventojų evakuacijos planus, iš JAV gavus finansinę paramą ir išsigijus katerius, 1944 metais iš Lietuvos pajūrio tarp Šventosios ir Palangos į Švediją tikėtasi perkelti daugiau besitraukiančių lietuvių. Tokių kelionių metu (jų galėjo būti apie kelias dešimtis) į Švediją galėjo būti perkelta apie 100 Lietuvos gyventojų. Šios kelionės nutrūko vokiečiams katerius su įgulomis paėmus į nelaisvę. **BNS žinios**

Baltijos jūra, per kurią vyko istoriniai žygiai kovojant už Lietuvos laisvę
Ntr. Vytauto Petriko

London, ON

ATEINANTI sekmadienį ruošiamės iškilmingai paminėti mūsų ilgaamžės parapijietės Mortos Jokšienės 104 m. amžiaus sukaktį. Ji dar ir dabar visada sąžiningai dalyvauja mūsų sekmadieninėse Mišiose bei šventėse.

SEKMADIENIŲ IR ŠVENČIŲ MIŠIOS aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

SPALIO 2, sekmadienį, Mišios bus už Mortos Jokšienės sveikatą, jos 104 metų amžiaus proga. **Inf.**

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ
interneto tinklalapis
www.tevzib.com

laukia jūsų apsilankymo. Jame rasite naudingos informacijos apie prenumeras, skelbimus ir pan. Taip pat galėsite pasiskaityti šios savaitės numerio 15 ir 16 psl. Kviečiame siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevzib@rogers.com

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVO

TALKA

STUDENTŲ STIPENDIJOS

(Asmuo turi būti TALKOS narys / è)

Dėl išsamesnės informacijos prašome kreiptis
į vedėją RIMĄ SAKALĄ.

Pareiškimai turi būti įteikti iki 2011 m. gruodžio 1 d.

Hamilton, ON

A.a. ALEKSANDRUI LES-
ČIUI mirus Hamiltone, reikš-
dami užuojautą dukrelei, ve-
lionio atminimui pagerbti Ka-
nados lietuvių fondui aukojo:
\$50 – A. Gailienė; \$20 – V.
Subatnikaitė. KLF dėkoja už
aukas. JK

Nemalonūs reiškiniai

Atkelta iš 5-to psl.

Ne taip dažnai kitų vals-
tybių vyriausybės vadovai rė-
žia kalbas savo tautinių mažu-
mų atstovams bažnyčiose. Aki-
vaizdu, kad Lenkijos premje-
ras Vilniuje jautėsi kaip na-
muose.

Tiesa, atvykęs į mūsų šalį
jis ragino nepolitizuoti tauti-
nių mažumų švietimo klausimo.
Tik ar tas kvietimas buvo
nuoširdus? Ir kas iš tiesų poli-
tizuoja tą iš esmės rutininį
švietimo įstatymo klausimą?
Ar ne kai kurie savo tikslų turin-
tys, Varšuvos remiami, Lie-
tuvoje gyvenantys ir veikian-
tys lenkų kilmės politikai su Val-
demaru Tomaševskiu prieš-
sakyje? Anksčiau, anot žino-
mo politologo Kęstučio Gir-
niaus, tik užsienio reikalų mi-
nistras Radoslavas Sikorskis
vadovavo savotiškam kryžiaus
karui prieš Lietuvą. Ši premje-
ro D. Tusko kelionė sudaro
įspūdį, kad ir Lenkijos vyriausy-
bė daugiau ar mažiau tam
pritaria. Duok Dieve, kad tai
būtų tik apžvalgininko klaida,
o Lenkijos premjero žodžiai,
jog valstybinę kalbą mokėti
vis dėlto reikia, būtų nuoširdūs,
o ne reveransas šalies vi-
suomenėi. Tuomet tikrai ne-
reikėtų kurti bendrų darbo
grupių ir aiškintis tai, kas Lie-
tuvoje seniai visiems aišku.
(Kalba netaisyta. Red.)

Spausdintas *Valstiečių laik-
raščio* 2011 m. rugsėjo 7 d. nu-
meryje.

Norintieji pasiskaityti
apie *Lietuvos Katalikų Baž-
nyčios kroniką* ir kitą pagrin-
džio spaudos veiklą sovieti-
nės priespaudos metu gali
daug žinių rasti ryšiatinklyje
atsidarę tinklalapį www.lkbkronika.lt.

*Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -*

TALKA LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais
– nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki
1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro,
šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio
mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 71 MILIJONĄ DOLERIŲ

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJĄ TAUPOMĄ SĄSKAITA,
ATLEISTĄ NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ –
(Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą 0.25%
čekių sąskaitą iki 0.25%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius 0.50%
180 dienų indėlius 0.50%
1 m. term. indėlius 1.75%
2 m. term. indėlius 2.00%
3 m. term. indėlius 2.50%
4 m. term. indėlius 2.75%
5 m. term. indėlius 3.00%

RRSP ir RRIF

(Variable) 0.50%
1 m. ind. 1.75%
2 m. ind. 2.00%
3 m. ind. 2.50%
4 m. ind. 2.75%
5 m. ind. 3.00%

PASKOLAS

Asmenines nuo 3.50%
Nekiln. turto 1 m. 3.50%

MOKAME PALŪKANAS:

Variable – 1.50%
1 metams – 2.00%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.25%

*Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai

*Narių santaupos

apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUOTA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

PERKATE?

PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO
NEKILNOJAMO TURTO?
Prašau skambinti man

JURGIS KULIEŠIUS

Maloniai ir sąžiningai
patarnausiu

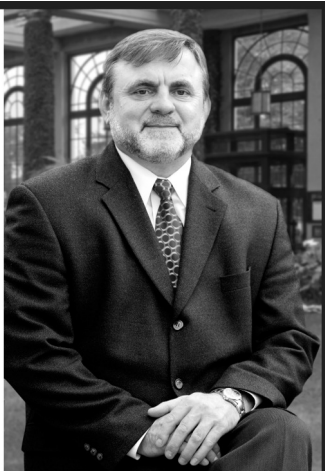
Tel. tiesiogiai: 416-568-1604

D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546
www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*

INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED
Jerzy Kulesza, Sales Representative

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Šią vasarą Wisconsin-
Madison universitete vyko
estų, latvių ir lietuvių kalbų
kursai BALSSI. Lietuvių
kalbą šiuose kursuose dėstė
Aurelija Tamošiūnaitė. Stu-
dentai įtemptai mokėsi, po-
pietėmis klausėsi paskaitų
apie Baltijos kraštų politinę
padėtį, žiniasklaidą, apie
“dainuojančios revoliucijos”
atgarsius. Apie Lietuvos at-
gimimo įamžinimo sumany-
mą kalbėjo Aistė Zalepūga.
Lietuvišką patirtimi Ameri-
kikos lietuvių bendruomenėje
pasidalijo Daiva Merkelytė,
paskaičiusi ir ištraukę iš
pernai “Chicago University
Press” išleistos knygos *White
Field Black Sheep: A Lithua-
nian American Life*. Paskaitų
ciklą užbaigė programos ko-
ordinatorė dr. Nancy Heing-
gartner, kalbėdama apie
Kauną, kuriame 1926-1927
metais JAV konsulu dirbo
jos senelis Robert W. Heing-
gartner. Be kultūrinių pas-
skaitų, studentai galėjo pasi-
klausti Madison lietuvių
tautinių šokių grupės “Žai-
bas” vadovės Nijolės Etvil-
ler pasakojimo apie lietuvių
šokių tradicijas, Lietuvoje ir
iševijoje rengiamas šokių
šventes. Kursų pabaigoje nu-
vykta į Čikagą aplankyti Bal-
zeko lietuvių kultūros mu-
ziejaus, pasivašinta lietuviš-
ku maistu “Kunigaikščių už-
eigoje”. Šiomet šiuos kursus
lankė trys studentai: Geor-
getown University istorijos
studijų doktorantas Curtis
Murphy, University of Illi-
nois studijas baigiantis Sal-
vatore de Sando ir iš Virgi-
nijos valstijos atvykusi rašy-
toja Nancy Wright Beasley.

Kodėl šie asmenys susi-
domėjo lietuvių kalba? Pas-
sak Salvatore de Sando,
“BALSSI” programą pasi-
rinkęs, kad galėtų skaityti
lietuviškus laikraščius, norė-
tų dirbti srityje, susijusia su
Baltijos regionu. Jis Lietuva
domisi dar ir todėl, kad jo
mamos senelis yra iš Lietu-
vos. Per aštuonias savaites
daug ko išmokęs: apie kul-
tūrą, istoriją, kalbą, bet labai
daug likę išmokti. Jis taipgi
savanoriu darbuojasi Balze-
ko lietuvių kultūros muzie-
juje. Nancy Wright Beasley
Lietuvos istorija domisi jau
daugiau kaip 13 metų. Jos
knygos *Izzy's Fire: Finding in
the Holocaust* veiksmas vyks-
ta Antrojo pasaulinio karo
metais Kaune. Atvykusi į
kursus praplėsti savo žinias
apie Lietuvą, išmokti kalbą.
Curtis Murphy apie save ir
kursus pasakojo lietuviškai:
“Mano vardas Kurtis Murfė.
Aš esu Džordžtauno univer-
siteto doktorantas. Studijau
lietuvių kalbą BALSSI
programoje per aštuonias
savaites. Norėjau studijuoti
lietuvių kalbą, nes man rei-

kia skaityti lietuviškus teks-
tus. Mano žmona, kuri dirba
Viskonsino universitete, man
pasakė apie programą BALS-
SI. Nusprendžiau vyksti, kai su-
žinojau, kad gavau stipendiją.
BALSSI man labiausiai patin-
ka kasdieninės paskaitos”.

Sibiras

Tadžikistane jaunuoliai
iš Lietuvos, nuvykę į Sibirą
tvarkyti tremtinių kapinių,
savo rankomis pastatė trem-
tiniam paminklą Kurgan-
Tube mieste. Paminklas pa-
darytas iš akmenų ir kitų vie-
tovėje rastų medžiagų. Tai
bus tikras lietuviškumo sim-
bolis Tadžikistane: – teigė su
išvykos dalyviais ryšį palaikęs
A. Marcinkus. Pasak jo,
šiam musulmoniškame krašte
gyvenusių lietuvių kapinių
pavyko rasti nedaug. Tuo
metu kita grupė jaunų žmonių,
nuvykusi į Tomsko sritį,
taipgi darbavosi kapinių
tvarkyme – kirto medžius,
taisė sukrypusius kryžius,
tvoras, keletą aptvėrė naujomis
medinėmis tvorelėmis,
pastatė savo rankomis pada-
rytą medinį kryžių. Šios abi
grupės dirbo nelengvomis
sąlygomis: Tomske nuolat lijo,
o Tadžikijoje dieną ir naktį
vargino karštis. Šias dvi grupes
sudaro 24 jaunuoliai: 16 plūšo
Tomske ir aštuoni – Tadžikis-
tane. Nuo 2006 metų “Misija
Sibiras” dalyviai sutvarkė be-
veik šimtą lietuvių kapinių.

Airija

Vidmantas Paslys, Lie-
tuvos ambasadorius Airijoje,
atidarė parodą Kork mieste,
skirtą dailininko ir kompozito-
riaus Mikalojaus Čiurlionio
100-osioms mirties metinėms
paminėti. Renginyje dalyvavo
Airijos žemės ūkio ministeris
Simon Coveney. Jis savo žodyje
pažymėjo, kad Lietuvos kultūros
pristatymas Airijoje turi didelę
reikšmę. Lietuvių bendruomenė
Airijoje ypač artina abi
valstybes. Panaši esanti Airijos
ir Lietuvos istorinė patirtis –
laisvės ir nepriklausomybės
kovos. Parodos atidaryme da-
lyvavo Kork miesto ir grafystės
vadovai, kultūros ir meno
atstovai, diplomatai, Airijos
lietuvių bendruomenės nariai.

Britanija

Anglijos policija vienoje
romų stovykloje išvadavo 24
vyrus, tarp jų ir du lietuvius,
kurie buvo verčiami dirbti
kaip vergai ir laikomi pasibai-
sėtinomis sąlygomis. Policija
suėmė keturis vyrus ir vieną
moterį. Jie visi romų tautybės
ir Airijos piliečiai. Lenki-
jos naujienu agentūros PAP
duomenimis, tarp 24 išvadotų
buvo septyniolika britų, trys
lenkai ir du lietuviai. Jie buvo
labai išsekę, nes buvo priversti
pusbadžiu gyventi. Dabar juos
globoja psichologai, gydytojai,
socialiniai darbuotojai. JA

Kur atėjome be tautinės kultūros ugdymo?

NUOMONĖ

Ugdymo plėtotės centras, Švietimo ir mokslo ministerija, Etninės kultūros globos taryba organizavo gegužės mėnesį viešas svarstybas „Ką mums šiandien reiškia etninės kultūros ugdymas“. Dalyvavo ugdymo įstaigų pedagogai, švietimo ir mokslo įstaigų atstovai, Lietuvos švietimo tarybos ir Bendrojo ugdymo tarybos nariai, etninės kultūros puoselėtojai, aukštųjų mokyklų studentai. Spausdiname sutrumpintą Vilniaus Pedagoginio universiteto socialinės komunikacijos instituto doc. dr. Egidijaus Mažinto pasisakymą.

Esu laisvas pilietis, nenoriu būti samdiniu ir vėliau atidirbinėti nuošimčius globaliam kosmopolitui. Ypač kenksmingų ir liūdnu pasekmių susilaukė visi šalyje finansuojami kultūros, sveikatos, žemės ūkio ir švietimo projektai. Niekada netikėjau, kad jums ir mums Europa ką nors duos. Pažvelgęs atgal nesuklydau – visi projektai baigėsi teismais ir skandalais. Šiandieną šalyje liko tik samdiniai ir tas 1% nomenklatūros ryklių, kurie noriai 20 metų tarnavo svetimiems Europos didžiųjų interesams, o ne saviems Lietuvos gyventojams.

Tie europiniai dainiai buvo ir liko svetimų samdiniai, o šiandieną nori, kad mes jau jiems tarnautume. Anksčiau buvo sąvoka – tėvynės išdavi-

kas, kad parsidavė Maskvai už trupinius. O šiandien Lietuvos kultūrą, švietimą išdavęs, sumenkinęs ir daug nuostolių savo įsiteikiančiais sprendimais Briuseliui ir Vakarams pasitarnavęs, šalyje nemėgstamas asmuo normalioje visuomenėje būtų teisiamas. Sakote mokiniai neturi motyvacijos, kuo gali būti jiems įdomi lietuviška etninė kultūra? Mes Lietuvos švietimo sistemoje šiandien turime neformalųjį ugdymą, kuris 90% yra subkultūros ir popso institucija. Ar tai normalu? Ar čia nėra kaltės ir eilinių mokytojų, kurie pasiduoda šioms masinės kultūros įtakoms, o visi mažų miestelių „talentų konkursai“ stebina net ir europines vertybes labiau už tautines. Lietuvos „Talentų šou“ tapo amerikinės masinės kultūros ir angalkalbių fiesta. Mano paruošti auklėtiniai, lietuviškas dainas dainuojantys vaikai, gėdinami: „kaip jūs esate atsilikę ir dainuojate lietuviškai?“. Didžiuojuosi, kad dirbdamas aukštosiose mokyklose, eilinėse mokyklose, vadinamame neformaliajame ugdyme pagal savo scenarijus su studentais, moksleiviais, suaugusiais, pastačiau visą eilę ugdymo muzikinių spektaklių, kuriuose vaidindavo pusšimtis artistų, su jais apkeliavome ne vieną šalies miestą ir užsienį.

Grįžome iš Bistrampolio dvaro festivalio su savo sukurtu vadevilium *Bitele, skrisk*

per Lietuvą, kuriame vaidino Vilniaus G. Petkevičaitės-Bitės Suaugusiųjų mokytojų centro mokytojai, administracija ir mokiniai. Spektaklis buvo skirtas rašytojos, visuomenės veikėjos G. Petkevičaitės-Bitės gyvenimui. Spektaklyje vaidina visų kartų aktoriai nuo 16-mečio iki 70-čio. Apilankėme Pasvalio, Panevėžio, Šalčininkų rajonus, Lenkijos lietuvius. Į ką pavirto mūsų

Profesionalios muzikinės režisūros specialistas, tautinės muzikos dainininkas, Vilniaus Pedagoginio universiteto docentas dr. Egidijus Mažintas su spektaklio „Viktoras Ruokis – Lietuvos akmenų ir dirvų karalius“ artistais – Lietuvos Žemės ūkio universiteto studentais ir dėstytojais

valstybiniai teatrai? Tai komercinio mėgėjiško niekalo institucijos. Kiek lietuvių dramaturgų spektaklių ten galime išvysti? Kiek juose matosi etninė lietuvių tradicija?

Kultūros ministerija per 20 metų nepasiteisino. Gretimose valstybėse atsirado šimtai teatrų, išlaikomų savival-

dybių, kurių repertuare daug etninių spektaklių. Teisi prez. D. Grybauskaitė, sudavusi stiprų smūgį laukinio kapitalizmo formų puoselėjimui šalyje po tariamos „demokratijos“ skraiste dirbusiems grupotėms, gaujoms, po skambių ir solidžių iškabų skraiste. Gyvename sovietinės oligarchų sistemos katakombose. Ir rinkos ekonomikos čia niekada nebuvo, ji buvo ir liko oli-

ne be pasipriešinimo uždaryti vardan europinių standartų.

Kuo buvo pavojingi Mokytojų kursai? Pirmiausia tuo, kad mokytojais tapo daugelis 1918-1920 m. Nepriklausomybės kovų dalyviai arba jų šeimų nariai. Patriotiškai nusiteikę kovotojai norėjo būti mokytojais, šviesti ir ugdyti Lietuvos jaunimą. „Nebus mokytojų, neliks Lietuvos, nebus sukurta tautiška švietimo samprata, vėl tapsime kitos valstybės pavergti“, toks buvo tais laikais supratimas. O šiandien ar be kultūringos, liaudies tautinės mokyklos ar įmanoma laisva ir demokratinė Lietuva? Tarpukarį žmonės kovoję fronte su ginklu rankose atėjo į šiuos kursus būdami įvairaus amžiaus. Kursai neduodavo aukštojo išsilavinimo, tačiau juose buvo ruošiami etnokultūros specialistai popamokinei veiklai.

Būtent šių pedagogų, primenu, neturėjusių aukšto mokslo diplomų ir vystėsi tarpukario tautinė švietimo reforma. Ji kaip ir žemės ūkio reforma per 20 metų išugdė laisvą jaunąją lietuvininkų kartą. Juos sutikau ne tik gyvendamas JAV, bet ir keletas šimtų tokių tikrų savo šalies tarpukario švietimo sistemos auklėtinių gyvena Lietuvoje. Tačiau jų balso negirdime. Nenorime išgirsti sąžiningų tautiškai nusiteikusių žmonių nuomonės. Visa laimė, kad jų dar turime. **Dr. E. Mažintas**

STEPONAS MILTENIS, Raseiniai

Kokių tik nutikimų nebūdavo tais pokario metais! Dabar jie man sukelia ir juoką, ir gaudulį... Keletas tokių anekdotiškų įvykių įstrigo į atmintį iki pat šios dienos. Juos ir bandysiu užrašyti...

Maždaug apie penkiasdešimtuosius (o gal ir vėliau) metus Ylakiuose vyko rinkiminis susirinkimas – turėjo būti pasiūlytas kandidatas į TSRS Aukščiausiosios tarybos deputatus. Kaip jau buvo įprasta, tokiu atveju buvo parenkamas žmogus, ir jam nurodoma, ką siūlyti kandidatui. Tokiu „siūlytoju“ buvo parinktas Girdvainis (vardo nežinau). Jam buvo nurodyta, kad kandidatui į deputatus pasiūlyti, berods, admirolą Golovnikovą su draugu Stalinu priešakyje. Tą dieną Girdvainis į susirinkimą atėjo, kaip ylakiškiams sako, „užmetęs už apykaklės...“ Susirinkimas vyko pagal paskelbtą dienotvarkę. Žmonės jau buvo įpratinti kur reikia – patylėti, kur reikia – paploti... Taip gal susirinkimas ir būtų praėjęs. Bet...

Zodis kandidatui pasiūlyti buvo suteiktas draugui Girdvainiui. Šis, matyt, buvo prisnūdęs, bet, išgirdęs savo pavardę, pašoko:

Kandidatui į deputatus siūlau draugą Staliną...

Susirinkimo pirmininkas išplėtė akis. Per salę nuvilnijo mažas šurmuly.

– ... Siūlau draugą Leniną, – tęsė

Atminties dokumentika

“Viskas bus daroma mašinomis”

toliau Girdvainis.

Salėje žmonės pradėjo kvatoti – juk Leninas kada jau miręs! Pirmininkaujantis sužaibavo akimis, griebė prieš save esantį popieriaus lapą ir pradėjo gniaužyti.

– ... Draugą Leniną, – kaip niekur nieko pakartojo Girdvainis. – Ir... ir... ir... – matyt, niekaip negalėjo prisiminti to admirolo pavardės.

– Varyk ir čerepaką, – patyliukais pasufleravo greta sėdintis toks „velnių prisiedęs“ kolchozo brigadininkas Petrauskas (vardo irgi nežinau).

– Ir Čerepaką, – garsiai pakartojo Girdvainis.

To jau buvo per daug!.. Per salę nubangavo garsus juokas, o pirmininkaujantis, pašokęs nuo kėdės, pradėjo kumčiu daužyti stalą, kažką garsiai šaukti, maišydamas lietuviškus žodžius su rusiškais keiksmoždžiais, bet per juoko šurmulį nebuvo galima suprasti to šauksmo prasmės.

Nežinia, kaip Girdvainis išvengė baltųjų meškų – už panašius išsišokimus ne vienas tai patyrė. Tik, sako, po susirinkimo jam gerokai kliuvę – susirinkimo pirmininkas ir rajono svečiai jį auklėję...

Kitas paradoksas... Mano gimtajame Girdenių kaime, kaip ir kituo-

se kaimuose, suvaryti į susirinkimą žmonės turėjo išsirinkti dešimtininkus (tokie apylinkės pirmininkai, kurių žmonės senu įpratimu vadindavo, padėjėjai), kurie turėdavo savo dešimčiai kiemų perduoti seniūno įsakymus ir nurodymus. Mūsų artimiausių dešimties kiemų gyventojai, dešimtininkai išrinko Leoną Mineikį, nebejauną valstietį, kiek gunktelėjusį ir be perstojo traukiantį dūmą iš medinės pypkės.

Prisimenu, mūsų kaime vyko susirinkimas, kuriame buvo agituo-jama rašytis į kolchozą. Agitacijai žodis buvo suteiktas ir dešimtininkui L. Mineikiui, nors jis pats pareiškimo nebuvo parašęs. Bet jau rašiau, kad žmonės buvo tapę robotais: reikia – tai reikia... Atsistojo senukas ir pradėjo:

– Draugai girdeniškiai, stokite į kolektyvinį ūkį ir jūs gyvensite gerai. Viskas bus daroma mašinomis: ir sviestas, ir lašiniai, ir kiaušiniai...

Na, ir prisivėngė tada susirinkusieji. O L. Mineikis po susirinkimo taip pat gavo pylos – ir dar Siburu grasino. Bet iš kur vargšelis galėjo žinoti, kaip ten bus tuose kolūkiuose, jei jis jų niekada savo akimis nematė? O ir pats sau tokios „laimės“ netroško...

Arba... Menu, tuose pačiuose

Girdeniuose vėl turėjo vykti kažkoks susirinkimas (tikriausiai vėl turėjo būti agituojama į kolchozą). Jau žmonės buvo susirinkę, bet „vada“ delsė susirinkimą pradėti. Nuobodžiaujantys žmonės pradėjo garsiai kreiptis į mano tėvelį:

– Milteni, papasakok monologą... „Monologu“ žmonės vadindavo tėvelio deklamuojamus eilėraščius – „balabaikas“, kurių jis nemažai mokėjo. Iš kur jis juos išmoko – nežinau. Pats, žinau, nekūrė... Knygų neskaitė (nebent kokią pasakų knygėlę retkarčiais perskaitydavo). Gal, sakau, iš kokių smetoninių laikraščių išmoko, nes laikraščius skaityti mėgo.

O tėvelis spyrios nemokėjo: reikia – tai reikia! Išėjęs į visų priekį, atsistojo ir pradėjo: „Ateis tie laikai, kai gims vyrai ne vaikai...“

Žinia, tos „balabaikos“ aš neišmokau. Žinau tik tiek, kad joje buvo kalbama apie gražią ateitį, kai nereikės auginti karvių, o bus mašina – „tą mašiną paklabinsi – sviesto, kiek norėsi kabinsi“, kai patys karveliai į pečių skris ir, „...kai tik valgyt panorėsi, tuoj į pečių pažiūrėsi; vakarienė gatava – imk ir valgyk su kava...“

Ir vėl „socializmo sergėtojai“ įžvelgė, kad tėvelio „monologe“ esama patyčios iš kolūkinės santvarkos, iš komunistinio rojaus. Jį taip pat pasiliko po susirinkimo ir atskaitė moralų, išpėdami, kad daugiau tokių „monologų“ nesakytų...

Nukelta į 9-tą psl.

Prezidentūros rūmai – atviri menui ir žmonėms

Jau trečią rudenį iš eilės kultūros renginiams ir jų lankytojams savaitgaliais atveriamos Lietuvos prezidentų rūmų erdvės – S. Daukanto aikštė, vidinis parkas ir salės. Šiemetinio sezono atidarymo metu rugsėjo 18-19 d.d. vilniečiams ir miesto svečiams koncertavo Valstybinis pučiamųjų instrumentų orkestras (vyr. dirigentas U. Vaiginis). Parko vejoje keramikos skulptūrų parodą parengė Panevėžio tarptautinių keramikos simpoziumų dalyviai.

Panevėžio tradiciniame tarptautiniame keramikų simpoziume dalyvauja 143 keramikai iš 32 valstybių. Parodai prezidentūros kieme jie atvežė 30 skulptūrų, o sukurta daugiau kaip pusė tūkstančio įdomių lipdinių.

Sekmadienio renginiuose prezidentūros kieme dalyvavusi Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė nuoširdžiai pasveikino susirinkusius ir palinkėjo, kad susitikimai šioje visiems Lietuvos gyventojams priklausančioje erdvėje padėtų ugdyti atviresnę visuomenę ir bendrystės jausmą, pasididžiavimą savo miestu ir savo Tėvyne, jos žmonėmis.

Inf. ir ntrs. (Dž.G. Barysaitės) iš LR seimo tinklalapio

Prezidentūros erdvės savaitgaliais atviros lankytojams ir meno grupėms

Prezidentūros aikštėje žygiuoja pučiamųjų instrumentų orkestras

Panevėžio tarptautinių simpoziumų dalyvių keramikos skulptūrų paroda

Atminties...

Atkelta iš 8-to psl.

Kai bijoma ir savo šešėlio

Kai mokiausi antrame skyriuje (tada pradinėje mokykloje klasės buvo vadina- mos skyriais), mokytoja Birutė Vindašiūtė pasakė, kad bus ruošiamas vaidinimas, todėl ji atrinko „aktorius“. Kandidatu patekau ir aš... Turėjome suvaidinti kažkurio tarybinio lietuvių poeto eiliuotą kūrinį „Kuo būti?“ Davė ir man kažkokį vaidmenį (berods, Petro), bet man vaidinti labai sekėsi, tai iš „aktorių“ buvau išbrauktas. Žinia, aš labai išgyvenau... Todėl, kai tik vykdavo repeticijos, aš visada pasilikdavau ir klausydavau. Taip aš atmintinai išmokau ir visą poemą.

O kartą Girdeniuose vyko vakarėlis. Čia nebuvo nei kultūros namų, nei klubo-skaityklos. Bet jaunimas ir lieka jaunimu... Juo labiau, kad tada kaime nebuvo nei kino, nei televizijos, o ir radiją turejo gal vienas ar du kaimo gyventojai. Jaunimas savanoriškai rinkdavosi, repetuodavo, o paskui suruoštame vakarėlyje programą parodydavo savo kaimynams.

Prisimenu, scenoje buvo šokamas kažkoks tautinis šokis. Žiūrovai grožėjosi tuo šo-

kiu, bet... Tuo metu salėje buvęs Židikų MTS zonos partorgas Kostas Stasiulis (kilimo taip pat iš Girdenių kaimo) pašoko iš vietos ir, atbėgęs į sceną, iš Jadvygos Vaserytės (vėliau ji ištekojo už P. Permno) plaukų išplėšė irištą juostą, ir, numetęs ant grindų, kojomis pradėjo ją mindžioti. Pasirodo, juosta buvusi trispalvė, primenanti Nepriklausomos Lietuvos vėliavą.

Neprisimenu, kas tada mane pakurstė padeklamuoti kokį nors eilėrašį (o gal su manimi iš anksto buvo sutarta?), bet žinau, kad, išėjęs į sceną, išpyškinau:

“Kuo gi aš turėčiau būti?” – Svarsto Petras ir Sigutė, Mykolas, mažytė Stasė – Svarsto, mąsto mūsų klasė. Šiandien nutarė Sigutė: – Nors esu labai mažutė, Traktoriste noriu būti. Traktoristas – ne juokai!.. Saule šypsosi laukai!..

Ir taip toliau, ir taip toliau... Apie pusvalandį pyškinau šią poemą. O kai baigiau, tas pats K. Stasiulis priėjo prie manęs, pabučiavo ir ilgai mane ant rankų po salę nešiojo. Nežinau, ar toks didelis fanatikas buvo tas Stasiulis... Nežinau, kaip ir koku būdu, pagaliau, už ką – bet pats K. Stasiulis pakliuvo į kalėjimą. O ten, pasirodo, buvė ir tie, kuriuos jis pats buvo įgrūdęs. Taip vieną rytą prižiūrėtojai ir rado

K. Stasiulį pasmaugtą. Panašaus likimo susilaukė girdeniškis Antanas Šeputa. Tiesa, jo niekas nepasmaugė – savo gyvenimą baigė Akmenės ligoninėje savižudybe.

Per tokius ir panašius „veikėjus“ ne viena Girdenių kaimo padorių ūkininkų šeima ir Sibire pabuvo (kai kurie ten ir pasimirė). Be mano paminėtos Narvilų šeimos tremtyje pagyveno Juozo Ruikos, Silvestro Šimkaus, Antano Šimkaus, Stepono Sruogio, Gramaliausko šeimos.

Gana tragiškas likimas buvo ir mano pusbrolio Felikso Kalinausko gyvenimas. Jis gyveno maždaug už 5 kilometrų nuo mano gimtojo kaimo, Vižančiuose. Buvo muzikantas, grojo klarnetu. Kartą jis jaunimo gegužinėje grojo šokiams. Šokių metu atėjo miškiniai (kas ten supaisys; partizanai ar banditai? Juk tada visokių buvo...). Atsinešė jie puslitrį naminukės, patys gėrė ir Feliksą vaišino. O reikėjo tada pabandyti atsisakyti išgerti – būtų išdaviku apšaukę, o gal ir nupyškinę?

O kitą dieną vienas komjaunuolis, kuris irgi buvo gegužinėje, stribams pranešė, kad Feliksas yra banditų draugas ir kartu su jais degtinę gėręs. Už šį „nusikaltimą“ Feliksas buvo nuteistas 25-iems metams kalėjimo. Ak, kokia buvo didelė baimė dėl tų „liaudies priešų“!

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Valstybinių premijų komisija sudarė kandidatų, vertų apdovanoti 2011 metų Lietuvos valstybinėmis kultūros ir meno premijomis, sąrašą. Jame įrašyti kino režisierius Arūnas Žebriūnas, kino ir teatro aktorius Donatas Banionis, teatro režisierius Gytis Padegimas, skulptorius Vladas Vildžiūnas, poetas Gintaras Patackas, muzikas ir pedagogas Vytautas Landsbergis ir kiti Lietuvos kultūrai ir menui nusipelnę žmonės – iš viso 23 kandidatai. Komisija 6 laureatus numato paskelbti iki gruodžio 15 dienos. Apdovanojimai bus įteikti prezidentūroje Vasario 16-osios proga.

Vilniuje, Radvilų rūmuose veikia Miko J. Šileikio ir Teofilio Petraičio premijų dailės konkurso paroda „Lietuvos saktmė“. Lietuvos dailės muziejaus ir Čiurlionio galerijos Lemonte (JAV) surengtoje parodoje 135 dailininkai pristato apie 260 skulptūros, tapybos, grafikos, akvarelės kūrinių, sukurtų 2009-2011 metais. Parodoje dalyvauja ankstesnių konkursų Miko J. Šileikio premijų laureatai Asta Vasiliauskaitė, Jūratė Bogdavičiūtė, Pranas Grušys, Leonas Strioga, Arvydas Ališanka ir Teofilio Petraičio premijų laureatai Emilija Taločkienė-Gaspariūnaitė, Nijolė Valadkevičiūtė, Saulė Kisauskienė, Romualdas Čarna, Vitolis Trušys, Vija Tarabildienė.

Čiurlionio galeriją 1957 m. Čikagoje įkūrė lietuviai dailininkai, karui baigiantis iš Lietuvos pasitraukę į Vakarų, o vėliau persikėlę į JAV. Galerija rengė lietuvių dailininkų parodas, iš visuomenės aukų pirkto geriausiųjų kūrinių būsimai laisvai Lietuvai. Čiurlionio galerijos iniciatyva 2005-2009 m. Vilniuje buvo surengtos trys, o Čikagos priemiestyje Lemonte – dvi konkursinės parodos, kuriose Lietuvos ir išeivijos dailininkai dalyvauja kartu. Surengti dailės konkursai „Išeivijos kelias“ (2006) ir „Lietuvos tūkstantmečio aidas išeivijoje“ (2008) paskatino lietuvių dailininkus vėl burtis į bendrąsias parodas, o Čikagos lietuvių visuomenė galėjo pamatyti šiandienos išeivijos dailės darbus, susitikti su dailininkais iš Lietuvos, po nepriklausomybės atkūrimo persikėlusiais gyventi į JAV ir išitraukusiais į išeivijos kultūrinę veiklą. Konkursinė paroda „Lietuvos saktmė“ Radvilų rūmuose veiks iki šių metų spalio 26 dienos.

Vokietijoje gyvenantis ir dirbantis lietuvis dainininkas Almas Švilpa (bosas)

Maskvoje repetuoja Farlafo vaidmenį Michailo Glinkos operoje „Ruslanas ir Liudmila“. Netrukus šiuo veikalu atnaujintoje istorinėje Maskvos Didžiojo teatro salėje prasidės 236-asis sezonas. A. Švilpa jau 15 metų dirba Eseno teatre, kartu kuria vaidmenis kituose Vokietijos teatruose, dainuoja Austrijos, Olandijos scenose. Karjerą Esene pradėjęs nuo Paganeno „Užburtojoje fleitoje“ ir Kolino „Bohemoje“, šiemet atliko sudėtingas arijas operų cikle „Nibelungo žiedas“ (R. Wagner).

A. Švilpa studijavo dainavimą profesoriaus V. Prudnikovo klasėje Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, tobulinosi Ciuricho teatro (Šveicarija) operos studijoje, kurį laiką dirbo Karlsruhės operos teatre Vokietijoje. Nuo 1997m. A. Švilpa yra Eseno „Aalto“ muzikinio teatro solistų ansamblio narys. Dainininkas sukūrė pagrindinius vaidmenis „Nibelungo žiedo“ cikle, operose „Skrajojantis olandas“, „Salomėja“ (Johannas), „Elektra“ (Orestas), „Figaro vedybos“, „Don Žuanas“ (Leporelas), „Faustas“ (Mefistofelis) ir kitose. Solistas 2004 m. buvo apdovanotas Šiaurės Reino Vestfalijos žemės premija. Šį sezoną vilniečiai galės klausytis A. Švilpos operose „Skrajojantis olandas“ ir „Valkirija“ Vilniaus valstybinio operos ir baleto teatro scenoje.

Vilniuje paskelbtas trumpo filmo kūrybos konkursas lietuvių išeivijos poetės, aktorės, teatro režisierės Birutės Pūkelevičiūtės (1923-2007) poezijos motyvais. Šeštą kartą Lietuvoje organizuojamo tarptautinio audiovizualinės poezijos festivalio (TARP) rengėjai šios poetės kūrybą pasirinko už jos vaizdų raiškumą, minties ir jausmų atvirumą ir drąsą juos išsakyti. Festivalio rengėjai skatina žodžių burtus ir juos išreiškiančius vaizdus skleisti, į pagalbą pasitelkiant naujausias technologijas, pamatyti bei išgirsti naujas meno sintezes bei patiems tokias kurti. Pagal B. Pūkelevičiūtės eilėraščių rinkinio „Metūgės“ eilutes „Aš vadinu Tave savąja neramybe, nes jokio / Kito vardo tau nesurandu“ jie ragina sukurti iki 5 minučių trukmės filmą, naudojant animaciją, koliažus, filmuojant ar renkantis kitą techniką, ir iki spalio 7 dienos jį atsiųsti TARP festivalio organizatoriams. Atrinkti geriausi ir įdomiausi darbai spalio 15 d. bus rodomi Valstybinėje dailės galerijoje, laimėtojai bus apdovanoti premijomis. SK

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĒLIAI

(Pelnā padalināmas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.50%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.20%
5 metų	2.50%

GIC INDĒLIAI

(Tākomas pelnā padalināmas)

1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.25%
2 metų	1.60%
3 metų	1.85%
4 metų	2.00%
5 metų	2.30%

RRSP, RRIF Pensijū fondai
TFSA Neapmokestināma
Tāpomoji sākākaita

TFSA atvīras, kintantis	2.00%
RRSP ir RRIF atvīras, kintantis	1.60%
1 metų	1.75%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

SĀSKAITOS

Tāpomoji sākākaita	1.00%
Čekijū sākākaita iki	0.25%
Amerikos dol. sākā.	0.25%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Āsmenines paskolas nuo **5.50%**
Sutarties paskolas nuo **7.00%**

**NEKILNOJAMOTURTO
PASKOLAS**

Su nekintančiu nuošimčiu	
1 metų	2.90%
2 metų	3.25%
3 metų	3.40%
4 metų	3.60%
5 metų	4.00%
Su kintančiu nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	3.25%
Ribotā kredītā su nekilnojamā turto užstatu	3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas
nekilnojamojo turto paskolas
Suteikiame komercines
nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Fax 416-532-4816

Darbo laikas:
Pirm, antr, treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt, penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadieniais 8:30 - 12:45

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006
Fax 905-566-1554

Darbo laikas:
Antradieniais 9:00 - 3:30
Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
Sekmadieniais 9:00 - 12:30

DĒMESIO!

Nuo rugsėjo 10 d.

GRĮŽTAME PRIE
ĮPRASTŲ DARBO
VALANDŲ
ŠEŠTADIENIAIS

Mokytojų suvažiavimas

KLB Švietimo komisijos surengto mokytojų suvažiavimo dalyviai Priskelimo parapijoje Toronte š.m. rugsėjo 10 d.

ŽIVILĒ ŠELMIENĒ

Rugsėjo 10 d. KLB Švietimo komisija surengė sėkmingā mokytojų suvažiavimą Priskelimo parapijoje, Toronte. Dalyvavo 20 mokytojų iš keturių apylinkių: Kalgario, Hamiltono, Otavos ir Toronto. KLB Švietimo kom. pirm. Virginija Zubrickienė vedė suvažiavimą. Birutė Batraks, buvusi Maironio mokyklos tėvų komiteto pirmininkė, talkino. Paskaitininkė Ona Stanevičiūtė-Mills (iš Hamiltono) pristatė Teminį mokymā, tema "Meška"; šia tema irgi gražiai papuošė vienā stalā knygomis ir žaislais – netrūko ir kimšto meškučio...

Mkt. Rima Žemaitytė de Iulius (iš Toronto) įdomiai parodė, kaip naudoja "laptopā" ir projektoriū (KLB padovanotus) klasėje. Kaip pavyzdį ji pristatė rašytojo vysk. M. Valančiaus bruožus. Mkt. Aida Labanauskienė (iš Kalgario) papasakojo, kaip jų mokyklėlė šeimyniškai veikia. Tėveliai yra įtraukti į mokyk-

Mokytojai iš Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokyklos – Daiva Leleikienė, Vaida Matuzonienė, Geistautas Spogis ir buvęs KLB Švietimo komisijos pirm. Vytautas Bireta

los gyvenimą. Vienas iš jų įdėjo į kompiuterio "memory stick" visā Kalgario lietuvių istoriją. Mokiniai labai džiaugiasi, kai mokytoja ką nors jiems parodo; Aidos žodžiais, "jiems kompiuteris yra radzinka".

Otavos mokyklėlės mokiniai yra tikrai jauni: nuo trejų iki aštuonerių metų! Hamiltono (Vysk. M. Valančiaus mokyklos) mkt. Vaida Matu-

zonienė papasakojo, kad jie net surengė mokiniams kelionę į Lietuvā! Aplankė Vilnių, Trakus, Kauną ir Palangā. V. Zubrickienė pakalbėjo apie lituanistinę medžiagā internete ir supažindino visus su KLB tinklalapiu (website). Po to, vyko skanūs pietūs, paruošti G. Kobelskienės.

Nukelta į 11-tą psl.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ORTODONTĒ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos PARAMOS)
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namā, ar gauti informacijā,
prašau man paskambinti.
Prižadū mielai ir sąžiningai
patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

Mokytojų suvažiavimas

Atkelta iš 10-o psl.

Po pietų visi susirinko nuotraukai su buvusiu KLB Švietimo kom. pirm. Vytautu Bireta ir su KLB valdybos pirm. Joana Kuraite-Lasiene. Išklaustas Aukštesniųjų liuanistinių kursų (Toronte) ved. Brigitos Ručinskienės pranešimas. Praeitais metais kursus lankė 22 mokiniai. Jie mokėsi kalbos ir istorijos; išvyko į "Labdarą" (kur apklausė senelius, surašydami atsakymus) bei į Don Bosco mokyklą, kaip "student ambassadors". Jie taip pat nuvyko pamatyti lietuviško filmo festivalyje. O kai vyko Olimpiniai žaidimai Toronte, tai jos mokiniai paruošė olimpinį žodynėlį.

Toronto Maironio mokyklos ved. A. Šimonėlienė apibūdino mokyklos veiklą. Pastebėjo, kad jau daugiau kaip 60 metų gyvuojame! Turime ir "Lithuanian as a Third Language" klasę, kurioje moko Julija Valiulytė. "Ruošiamės

Toronto Maironio mokyklos mokytojos kalbasi

Kalėdų eglutes, užbaigimus ir t.t. Metraštį išleidžiame kasmet R. Žemaitytės de Iuliis pastangomis. Buvo ir Duonos šventė! Esame kaip šeima".

KLB valdybos pirm. J. Kuraite-Lasiene sklandžiai paaikšino "Kas yra Kanados lietuvių bendruomenė?". Savo paskaitoje ji trumpai pristatė istorinę apžvalgą lietuvių įsikūrimo Kanadoje. Ji dar pakalbėjo apie Kanados lietuvių fondo reikšmę ir pašalpinę veiklą. V. Zubrickienė iškėlė pora klausimų diskusijoms – "Koks yra dabartinis švietimo

tikslas? O ateityje?" ir "kaip KLB gali remti švietimą Kanadoje?". Mokytojai iš kitų miestų norėtų aplankyti Toronto Maironio mokyklą, kai mūsų pamokos vyksta, kad galėtų stebėti, kaip mes veikiame.

R. Žemaitytė de Iuliis priminė, kad 2012 m. įvyks 150 m. Maironio gimimo sukaktis; tai reikėtų surengti kokį nors konkursą mokiniais. Mkt. Nida Kartavičienė mano, kad reikia siųsti daugiau mokytojų į Lietuvą, kai vyksta mokytojų seminarai. Visi sutinka, kad tai labai svarbu. V. Zubrickienė sakė, kad jeigu mokytojų stovykla Dainavoje (JAV) būtų rengiama kitu laiku (ne birželio mėn., kaip įprasta), tai Kanada ten siųstų bent dešimt mokytojų!

Mokytojai irgi pageidauja įsigyti dar daugiau kompiuterių ("laptopų"). Mkt. B. Degutienė atkreipė mūsų dėmesį į kalbą – mokymas lietuvių kalbos yra pats svarbiausias dėsniis mokykloje. Jaunimas, baigęs liuanistinę mokyklą, turėtų sugebėti laisvai rašyti ir skaityti lietuviškai! V. Zubrickienė padėjo atvykusiems – mes pasisėmėm žinių, pabendravom ir esame pasiruošę dar metus entuziastingai padirbėti.

(Ntrs. V. Zubrickienės)

Aida Labanauskienė iš Kalgario Vytauto Didžiojo mokyklos, Virginija Zubrickienė, KLB valdybos narė, vicepirmininkė švietimui, Diana Rus iš Otavos "Vyturelio" mokyklos

ŠYPSENOS

Senas, labai sunkiai sergantis anglas konservatorius pakviečia savo reikalų patikėtinį ir sako jam:

– Noriu būti įrašytas į leiboristų partijos gretas. Tas nustebęs klausia:

– Kam jums to reikia, juk jūs penkiadešimt metų buvote konservatorių partijos narys?

Konservatorius jam atsako:

– Geriau tegu miršta dar vienas leiboristas nei konservatorius.

***

Du bičiuliai prie alaus boko:

– Žinai, kad Juknevičienė paskyrė gynybos ministere?

– Na, ir kas?

– Ji gali paskelbti karą Rusijai.

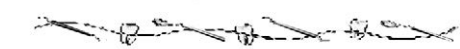
– Na, ir kas?

– Bet mes galim pralaimėti.

– Na, ir kas? Vokietija, Japonija, Švedija irgi buvo paskelbusios karą Rusijai. Pralaimėjo, bet kaip gyvena. TSŽ

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-889-5531

Fondas
Foundation

www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 49 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.77 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.69 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.44 mln. dol.

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Įnašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

Taupykime Paramoje

Need portfolio advice or a second opinion on your investments? Paying commissions or high fees? Talk to **Al Saplys**, our Director, **Wealth Management**, 416-419-7047

TAUPOMOJI SĄSKAITA

"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)
Kasdieninių kintamųjų palūkanų **2.00%**
1 metų **1.75%**
2 metų **2.00%**
3 metų **2.25%**
4 metų **2.40%**
5 metų **2.75%**

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA **1.50%**

"PLANAS 24" Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji
Balansas: \$0-\$4,999.99 **0.025%**
\$5,000.00 — \$9,999.99 **0.100%**
\$10,000.00-\$24,999.99 **0.150%**
\$25,000.00-\$59,999.99 **0.250%**
Virš \$60,000.00 **0.500%**

PLANAS 24

Aukštesni nuošimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ **0.30%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų **3.25%**
Uždarytas, kintamųjų palūkanų **2.80%**
1 metų **3.10%**
2 metų **3.25%**
3 metų **3.40%**
4 metų **3.60%**
5 metų **3.80%**

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU **3.75%** ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS **5.50%** ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS **7.0%** ir aukščiau

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA
Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per **\$200,000,000**

INVESTICINĖ SĄSKAITA

"GIC" INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)
1 metų **1.50%**
2 metų **1.75%**
3 metų **2.00%**
4 metų **2.20%**
5 metų **2.50%**
1 metų iškeičiamas **1.40%**

"GIC" INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)
1 metų **1.25%**
2 metų **1.60%**
3 metų **1.85%**
4 metų **2.00%**
5 metų **2.30%**
1 metų iškeičiamas **1.30%**
1 metų JAV dolerių **0.50%**

TERMINUOTI INDĖLIAI

30-89 dienų **0.50%**
90-179 dienų **1.00%**
180-269 dienų **1.00%**
270-364 dienų **1.00%**
1 metų **1.00%**
2 metų **1.35%**
3 metų **1.60%**
4 metų **1.75%**
5 metų **2.10%**

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų **1.50%**
1 metų **1.75%**
2 metų **2.00%**
3 metų **2.25%**
4 metų **2.40%**
5 metų **2.75%**

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL 9th Line Dental

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, ON L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900
104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

SPORTAS

Lietuvis pralenkė 63 sportininkus

EDVARDAS ŠULAITIS

Amerikos lietuviai dabar gali didžiuotis, nes jie turi pasaulio jaunių triatlono čempioną. Juo tapo Čikagos apylinkėse gyvenęs Lukas Veržbickas (Verzbicas), į Ameriką atvykęs prieš 10 metų, ateinantį sausį švęsiantis savo 19-ąjį gimtadienį.

Luko laiminga diena buvo rugsėjo 11-oji, kai Amerika minėjo didelės nelaimės dešimtmetį. Tą dieną Pekine (Beijing), Kinijoje, lietuvaitis tapo pasaulio jaunių triatlono čempionu. Šiame čempionate varžėsi 68 jaunieji atletai iš viso pasaulio.

Lukas savo jaunių karjerą apvainikavo didžiuliu laimėjimu, ko dar nebuvo pasiekęs joks Amerikos lietuvius.

Tai trečioji didesnė atleto pergalė triatlone per pora mėnesių. Pradžioje jis tapo JAV jaunių triatlono čempionu, po to – “Pan American” (Šiaurės, Vidurio ir Pietų Amerikos šalių) nugalėtoju. Rugsėjo 11-ąją L. Veržbickas pasiekė savo didžiausią svajonę – tapti geriausiu pasaulyje. Ir tai jam pasisekė. Siekiant šio tikslo per daugelį metų, sportininkui bėgant, plaukiant ir minant dviratį teko paplušėti tūkstančius valandų. Kinijoje

jam reikėjo nuplaukti pusę mylios, dviračiu nuvažiuoti 11 mylių ir nubėgti 3 mylias.

Antruoju liko Vokietijos čempionas

Antras Kinijoje liko Vokietijos jaunių triatlono nugalėtojas Justus Nieschlage, kurį lietuvaitis aplenkė net 33 sekundėmis. Luko laikas 56 min. 21 sek., o vokiečio – 56 min. 54 sek.

Čia reikia pažymėti, kad L. Veržbickas savo pergalę ir aukso medalį skyrė savo ilgamečiam treniruocių draugui Kevin McDowell, kuriam kovos mėn. buvo diagnozuotas vėžys (*Hodgkin's lymphoma*). Šis jaunuolis pernai panašiose pasaulio pirmenybėse Vengrijoje buvo iškovojęs bronzą, o Lukas dėl jo padarytos klaidos liko ketvirtas.

Tačiau šiemet sužinojęs, kad Kevinas negalės dalyvauti pasaulio pirmenybėse, nusprendė savo draugo garbei iškovoti auksą. “Rungtyniaudamas Kinijoje visą laiką galvojau apie Keviną, ir tai man suteikė papildomų jėgų”, – po laimėto aukso kalbėjo Lukas.

Bronzą čempionate iškovojė amerikietis Tony Smoragiewicz, kurio laikas nuo sidabrą laimėjusio vokiečio tesiskyrė tik 5 sekundėmis. Ket-

LUKAS VERŽBICKAS tapo jaunių triatlono pasaulio čempionu!

Čikagos lietuvius LUKAS VERŽBICKAS, laimėjęs pasaulio jaunių triatlono varžybas ir gavęs aukso medalį, sveikina žiūrovus per apdovanojimo iškilmes Kinijoje

Ntr. atsiūsta E. Šulaičio

virtas liko Izraelio atstovas Ron Darmon (jo laikas – 57 min. 06 sek).

Antras amerikietis, irgi iškovojęs gana garbingą 13-ąją vietą, buvo Ben Kanute (jo laikas 57:41). 30-ąją vietą užėmė Andrew Ranford iš Naujosios Zelandijos, o japonas Takamori Sugihara liko 32-uoju (58:54). Mažiau nei minutę sugaišo kitas Naujo-

sios Zelandijos atstovas Lachlan Davey (59:59).

Likusiuųjų rezultatai viršijo minutę. Iš viso varžybas baigė 63 dalyviai, vienas buvo diskvalifikuotas, o keturi nesugebėjo pasiekti baigmės. Šiose varžybose dalyvavo ir rusas Vladimir Kosteltsev, kuris liko 56-as (1 val. 2 min. 29 sek.).

Beje, vėžiu sergantis Lu-

ko draugas Kevinas McDowell taip pat atvyko į Kiniją ir stebėjo varžybas. Jis jau buvo praėjęs chemoterapijos kursą ir, atrodo, yra vilčių pasveikti.

Lukas važiuos studijuoti universitetan

Sugrįžęs iš Kinijos Lukas neturės daug laiko pasirėngti studijoms “University of Oregon” Eugene mieste, kur jis mokysis pirmus metus. Šią mokslo įstaigą jaunasis lietuvaitis pasirinko todėl, kad čia studijavo geriausi JAV bėgikai Steve Prefontaine, Alberto Salazar ir Galen Rupp. Be to, čia dirba patys geriausi JAV lengv. atletikos treneriai, ir universitetas turi geriausią lengv. atletikos aikštę, kurioje vyksta JAV lengv. atletikos pirmenybės. Dabar kurį laiką Lukas koncentruosis į bėgimą. Tačiau jis neatmeta galimybės pereiti į triatloną, nes šioje sporto šakoje atletas mato daugiau galimybių patekti į JAV olimpinę rinktinę. Luko nuomone, joje jis turėtų būti 2016 metais.

Taigi sveikiname Luką su dideliu laimėjimu – pasaulio čempiono titulu ir linkime jam įgyvendinti viltį dalyvauti olimpinėse žaidynėse. Prie to, be abejo, jungiasi visi Amerikos lietuviai, turėdami vieną pasaulio čempioną.

Bėgimo take – ir politikai

Sekmadienį, rugsėjo 11-ąją, sostinėje vyko VIII tarptautinis Vilniaus maratonas, kurio septyniuose skirtingose rungtyse dalyvavo daugiau nei pustučio tūkstančio įvairaus amžiaus žmonių iš 32 pasaulio šalių. Tai – naujas Vilniaus maratono rekordas. Šiemet bėgikų tarpe buvo ir Lietuvos politikai, pasiryžę kovoti dėl Seimo taurės. Jie bėgo tik ketvirtį tikrojo maratono nuotolio – 10 km 550 m. Išstvermingiausi buvo Anykščių miesto tarybos narys A.Krikščiūnas, šiauliškis Miesto tarybos narys J. Novogreckis ir seimo narys Vyt. Galvonas.

Šiauliškis Miesto tarybos narys A.Krikščiūnas, Anykščių miesto tarybos narys J. Novogreckis ir seimo narys Vyt. Galvonas. Ntrs. O. Posaškovos

Ar pastebėjote, kad...

(Iš to paties vardo knygos)

- Labai užsiėmę žmonės gali valandų valandas kalbėti prie durų, bet jie per daug skuba, kad užeitų vidun.
- Ilgiausias mėnuo yra tiems, kurie mažiausiai uždirba.
- Geriausia vieta ieškoti jums trūkstanto seno žurnalo numerio – tai gydytojo laukiamajame.
- Būna moterų ir vyrų, kurie jaučiasi laimingi, kol situokia.
- Idealiausias vyras yra archeologas, nes kuo labiau jo žmona sensta, tuo labiau jis ja domisi.
- Yra žmonių, kurie laukia autobuso stovėdami, nors yra tuščias suolelis atsisėsti. Jie mano, kad stovėdami greičiau sulauks autobuso.
- Norint ką nors pasakyti žmogui, kad jis patikėtų, reikia jam sakyti tyliai į ausį.
- Šiandien sunku įsivaizduoti lietuvį be nešiojamo telefono rankoje.
- Geriausia reklama filmui, jeigu nenorima papildomai išleisti pinigų, tai užrašas: “Tiktai suaugusiems”.
- Sekmadienis labiausiai įvertinamas pirmadienį...
- Lietuvoje žmonės septyniomis valandomis senesni negu amerikiečiai.
- Mandagus žmogus pasiūlo vietą autobuse moteriai, ypač tada, kai jam jau laikas išlipti.
- Šiais laikais stebukladaris yra ne tas, kuris turi naują automobilį, bet tas, kuris gali iš savo algos pragyventi.
- Žmonės mėgsta girdėti apkalbas apie tuos, kurių jie labiausiai nemėgsta.
- Žymūs artistai daro viską, kad taptų garsūs, o paskui nešioja juodus akinius, kad niekas jų neatpažintų.
- Yra sakoma, kad žuvis ir vaikai neturi balso. Taip tik mano niekada nebuvęs vaikų būryje.
- Per sovietų okupaciją rusai buvo vadinami mūsų broliais, bet ne draugais, nes draugą galima pasirinkti.
- Kai jūs paskolinate pinigų, padarote žmogui paslaugą; o kai jis juos gražina, tai mano, kad jums daro malonę.
- Pati pavojingiausia automobilio dalis yra vairuotojas.
- Punktualūs žmonės nuolat ko nors laukia.

Liudas Stankevičius, Montreal, QC

SKAUTŲ VEIKLA

“Prisimeni, kai mes stovyklavom”...
“Romuvoje” 2006-2007 metais

Ntr. K. Dambaraitės-Janowicz

Kostas Paliulis, Stefan Wasowicz, Adomas Grybas, Saulius Grybas, Danielius Kuliešius Ntr. R.R. Otto

Saulius Grybas kuria laužą vakarienei išvirti Ntr. R.R. Otto

JAUNIMO ŽODIS

Mokslo metų pradžia prisiminti – Joniškėlio vidurinės mokyklos moksleivės 1927 metais
Ntr. iš leidinio *Šiaurietiški atsivėrimai*

Jaunimo ugdymo klausimais

G. Jurkevičius: Lietuvos moksleiviams ypač svarbūs meniniai, kūrybiniai įgūdžiai

DR. EGIDIJUS MAŽINTAS

Kalbinu Vilniaus Gabrielės Petkevičaitės-Bitės suaugusiųjų mokyimo centro direktorių Gintarą Jurkevičių, kuris vadovauja šiai mokyimo įstaigai nuo pirmųjų dienų.

– *“Kaip galima racionaliai paaiškinti reiškinį, kai yra griunama gerai veikianti mokykla? Tai panašu į baisų nesupratimą arba net į priešiško jėgų veikimą Lietuvos valstybėje”, – klausia pedagogų leidžiamas savaitraštis “Dialogai”. Kodėl 20 metų mokyklos stumdomos dėl neaiškių tikslų, vaikai varinėjami iš vienos ugdymo įstaigos į kitą?*

Gintaras Jurkevičius: Švietimo sistemoje dirbantys pedagogai niekada neturi pamiršti, kad jie dirba dėl vaikų, moksleivių, kurie kurs ateities Lietuvą. 1994 m. mūsų centras įsteigtas pagal danų FYNŠ grafystės liaudies mokyklų modelį. Šis centras, Vilniaus miesto tarybos pavadintas Gabrielės Petkevičaitės-Bitės vardu, netrukus savo pasiekimais bei moksleivių saviraiškos darbais tapo pastebimas ne tik tarp gausių Vilniaus apskrities mokyklų, bet ir visoje šalyje. Pradėjome taikyti ir neformalųjį švietimą.

– *Įdomu, kas tas neformalusis ugdymas?*

– Mano įsitikinimu, neformaliojo ugdymo pirmumas – mokinio poreikiai, o ne ugdymo plano vykdymas, tikslas – visų pirma keisti pačių mokytojų požiūrį į neformalųjį švietimą. Mokytojas turi užsimiti savo darbu, o neformalų švietimą palikti žmonėms profesionalams, kurie išmano savo darbą, turi atitinkančius išsilavinimo teatro, muzikos,

Gintaras Jurkevičius, Vilniaus Gabrielės Petkevičaitės-Bitės suaugusiųjų mokyimo centro direktorius

dailės, šokio srityje. Vien pedagoginių kvalifikacijų šių būrelių veiklai per maža. Taip pat svarbu, kad tai būtų įdomu mokyklai ir jos auklėtiniams. Mūsų tikslas, kuo daugiau mokinių pritraukti į mokyklą, o po pamokų su vaikais leisti dirbti šiems žmonėms, to dalyko žinovams. Mes siekiame neišvengiamos amžiaus būtinybės padėti atsiskleisti žmogaus asmenybei, jo talentams, intelektui, tautiniam unikalumui. Humanistinis pedagoginis mąstymas tapo daugelio didžiųjų žmonijos mąstytojų, daugelio praeities ir dabarties mokytojų pasaulėžiūros ir kūrybos pamatu. Todėl reikia gilaus viso ugdymo proceso atsinaujinimo, paremto humanistiniu tautiniu pedagoginiu mąstymu.

– *Kad nuolatinis programų kaitaliojimas yra savitiksliis, rodo daug faktų ir aiškiai išreikšti interesai. Perkėlei vieną temą iš IX klasės į X, iš III į IV – ir atsiveria erdvės naujų vadovėlių, metodinių priemonių rašymui ir leidimui. Todėl ir atsirado to- kia gausybė vadovėlių, kurių*

kokybė iš esamės nesiskiria.

– Per pastaruosius keletus metus specialiųjų poreikių turinčių vaikų skaičius didėjo. Didžiausią jų dalį sudaro moksleiviai, turintys elgesio, kalbos, bendravimo ir kitokių, tame tarpe ir sveikatos, problemų. Specialiosios mokyklos specialistams tenka švelninti mokinių neigiamo patyrimo pasekmes, o bendrojo lavinimo švietimo įstaigų specialistai ne visada gali tai atlikti. Vykdydami specialųjį ugdymą remiamės specifiniais ugdymo programų sudarymo principais, veikloje naudojame aktyvius, interesą ir motyvaciją, teigiamas emocijas žadinančius metodus. Vienas iš jų kieto teatro atidarymas, kuriame mūsų moksleiviai patirs meninio teatrinio ugdymo sistemos vertybes. Ieškome bendradarbiavimo formų ir darbo būdų, kurie padėtų mokinių specialiųjų poreikių tenkinimą ir ugdymo proceso tobulinimą maksimaliai įtraukti moksleivius bei jų tėvus (globėjus).

– *Mokytojams ir mokiniams nesiliaujantis ir dirbtinis ugdymo programų turinio kaitaliojimas tapo kasdienybe. Nuolat keičiamų programų turinys tampa ne geresniu, o vis tamsesniu, miglotesniu.*

– Kaip žmogus yra šventovė, taip ir mokytojas yra mokykla. Mokytojas reiškia šviesos nešėją. Todėl mokinsys – siela, ieškanti šviesos. Tautinis auklėjimas – tai vaiko sielos maitinimas viskuo, kas geriausia yra sukaupta šalies etninės lietuvių kultūros ir pedagogikos sistemoje. Mes turime aiškia viziją – ugdyti tautinį patriotiškai nusiteikusių jaunimą Lietuvai.

D Ė M E S I O gimnazistams!

TRŪKSTA “Community Service” valandų?
Laisvai skaitote lietuviškai? Mėgstate knygas?

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ BIBLIOTEKAI REIKIA
P A G A L B O S

Skambinti RAMŪNEI 905-275-4672

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ◆ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentų sudarymas
- ◆ palikimų tvarkymas
- ◆ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Mirė tautosakos tyrinėtojas dr. JONAS BALYS

Jungtinėse Amerikos Valstijose mirė žinomas lietuvių tautosakos tyrinėtojas Jonas Balys, rugsėjo 14 d. patvirtino jo dukte. "J. Balys mirė natūralia mirtimi rugsėjo 9 dieną. Jam buvo 102 metai", – BNS informavo dukte Angela Bergeron. Jis mirė savo namuose Illinojaus valstijoje.

J. Balys tarpukariu dėstė Vytauto Didžiojo universitete Kaune, po Antrojo pasaulinio karo pasitraukė į Jungtines Amerikos Valstijas. Jis tyrinėjo tautosakos siužetus, jų geografinį paplitimą, sudarė *Lietuvių pasakojamosios tautosakos motyvų katalogą*, lietuvių liaudies baladžių katalogą, parašė tautosakos studijų. Nuo 1951 metų J. Balys redagavo leidinį *Lietuvių tautosakos lobynas*, 1964-1967 metais vadovavo lituanistikos institutui. Gyvendamas iševijoje jis aktyviai reikėsi lietuvių visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje. Pasak jo dukters, iš viso J. Balys yra paskelbęs per 600 straipsnių ir parašęs 35 knygas.

Užuojautą dėl J. Balio mirties pareiškusi prezidentė Dalia Grybauskaitė pabrėžė, kad tarpukario etnologo veikla "buvo labai svar-

A.a. Jonas Balys,
lietuvių tautosakos tyrinėtojas

bi jaunai Lietuvos valstybei, vertinga išsaugant Lietuvos tautosaką". "Itin reikšmingi profesoriaus Jono Balio vėlesni darbai užsienyje apibendrinant ir publikuojant mūsų etnologijos ir tautosakos lobius, organizuojant lituanistikos leidybą svetur, bendradarbiaujant su Lietuvos mokslininkais", – rašoma prezidentės užuojautoje.

Užuojautą pareiškusi Seimo pirmininkė Irena Degutienė sakė, kad be J. Balio asmenybės ir jo darbų būtų sunku įsivaizduoti viso pra-

ėjusio amžiaus Lietuvos tautosakos tyrinėjimo mokslo raidą. "Būtent jis ypač daug prisidėjo, kad savo tėvų ir senelių puoselėtą tautosaką mes šiandien suvoktume kaip neatskiriamą Lietuvos kultūros ir jos istorijos dalį, be kurios mums visiems trūktų kažko labai svarbaus ir vertingo", – teigė I. Degutienė. Parlamento vadovės teigimu, ilgi J. Balio sąžiningos ir pasiaukojamos tarnystės savo tautos kultūrai metai, jo akademinė ir pedagoginė veikla tapo itin vertingu indėliu į lietuviškąją folkloristiką. J. Balys 1999 metais apdovanotas Gedimino 4 laipsnio ordinu. **Inf.**

AUKOJO TĒVIŠKĒS ŽIBURIAMS

\$500 – B. Vyčinas; \$300 – E. P. Krilavičiai; \$150 – P. Paškevičius; \$120 – dr. A. Dailydė; \$100 – K. Stankus, E. Arbas, A. Šmulskštienė, A. Velička; \$90 – P. Paškevičius; \$80 – A. Vanagas; \$70 – T. Povilauskas, J. Valas; \$50 – J. Nešukaitis, L. Pacevičius; \$40 – S. Vashkys, K. Asevičius, R. Norvaiša, L. Smitas; \$35 – R. Račinskas; \$30 – V. Lapinskas, K. Kudirka, E. Jasin, E. Narbutytė; \$25 – J. Kairiūnas, I. Girdauskas, L. Laffitte; \$20 – A. Kličius, H. Adomonis, U. Šiaučiūnas, E.J. Paunksnis, A. Leiberis, O. Vindašius; \$15 – G. Wade; \$10 – J. Vaičys, V. Kriščiūnas; \$7 – A. Šelmys.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$160 – V. Mažeika; \$150 – K. Kesminas, V. Šniuolis, M. Rybij, A. Vitkus, K.R. Poškus, M. Bulvičius; \$120 – K. Stonkus, I. Girdauskas, S. Šimoliūnas, B. Januška, P. Girdžius, A. Leiberis, J. Valaitis, K.O. Šeštokas, A. Žebertavičius; \$110 – A. Žurauskas, A. Valavičius, G. Kalinauskas, L. Ringus; \$100 – A. Vitkevičius, A.V. Dubickas, J. Nešukaitis, V. Norvaiša, R. Masionis, S. Styra, V. Grenke, A.K. Ratavičius, dr. R.S. Saplys, L. Levinskas, V. Gulbinas, G. Laurinaitytė, J. Kairys, V. Keturakis, G. Montvilienė, V. Kairys, A. Svirplys, A. Jurcevičius, P. Prancėvičius, I. Ehlers, L. Ehlers, S. Kuzmickas, prel. E. Putrimas, O. Ziminskienė, dr. A. Šidlauskas, A. Mankus, dr. R.A. Karka, G. Stonkus, K. Žolpis, E. Stankevičius, D. Chainauskas, dr. M. Valadka, O. Skėrius, R. Krievickas-Benz, V. Pečiulis, M. Radžiūnas, V. Paulionis, A. Žilinskas; \$90 – M. Gudjurgis, R.R. Kličius, V.I. Liškauskas, R. Vaičaitis, B. Danaitis.

Už 2 metus rėmėjo prenumeratą atsiuntė A. Aukštikalnis, K. Šlyžys.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbų – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 58 8-2808 x 26 dienos metu.

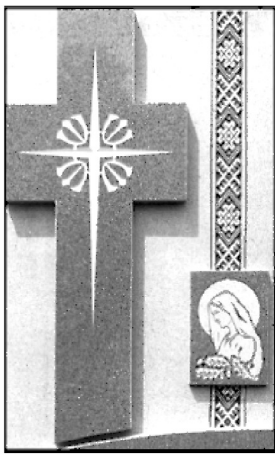
SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

**DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.**

Prizadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

**DĒMESIO TŽ
PRENUMERATORIAMS!
Leidėjai prašo jus
atsilyginti už prenumeratas.**

Pasitikrinkite prenumeratos užsibaigimo datą, atspausdintą ant adreso lipdės (address label). Kanados vyriausybės finansinė parama pašto išlaidoms apmokėti yra gaunama pagal apmokėtų prenumeratų skaičių. Be šios paramos mūsų pašto išlaidos, siuntinėjant jums TŽ būtų apie du trečdalius aukštesnės. Prašome jūsų supratimo šiuo svarbiu klausimu – įrodyti Kanados vyriausybei, kad TŽ gyvavimas mums yra aktualus. TŽ leidėjai

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ◆ granitas, bronzos, medis
- ◆ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ◆ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

affiliated

TEIRAUKITĒS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

UŽSIPRENUMERUOKITE

“TĒVIŠKĒS ŽIBURIUS”

Norintiems susipažinti “Tėviškės žiburiai”
siunčiami nemokami šešias savaites

Vardas, pavardė

Gatvė

Miestas

Provincija/Valst.

Pašto kodas

Telefono numeris

E-pašto adresas

SIŪSKITE ŠIĄ ATKARPĄ ADRESU:
TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI
2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON
L5C 1T3, Canada

Sveikiname

mamytę, močiutę, promočiutę

JUZEFA TAMULĖNIENĖ

90-ojo GIMTADIENIO PROGA.

*Nuoširdžiausią meilę reiškiame 90 metų
sulaukusiai nepaprastai asmenybei,
kokia Jūs šiandien esate.*

*Tavo – Tamulėnų, Krištolaičių, Yuill,
Kutkų, Brown ir Mickų šeimos*

TORONTO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBAS

RENGIA

metinį pobūvį

š.m. spalio 12, trečiadienį, 12 v.d.

III-čio aukšto menėje

ŠILTI PIETŪS SU VYNU RUOŠIAMIS BIRUTĖS LŪŽA,
BUS LOTERIJA

PROGRAMĄ ATLIKS CHORAS "DAINA"

BILJETUS REIKIA ĮSIGYTI IKI SPALIO 10 D.

BILIJETAI – \$20 asmeniui.

Gaunami pas: Laimą Mačionienę 416-769-8353,
ir Birutę Tamošiūniene 416-761-9992

RUDENS ŠOKIAI

SUVALKŲ KRAŠTO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SAMBŪRIO VEIKLOS

20 - metis

Vakaro svečiai Lietuvos estrados žvaigždės:

VIOLETA RIAUBIŠKYTĖ IR VILIUS TARASOVAS

Spalio 15, šeštadienį, 7 v.v., Toronto Lietuvių Namuose
1573 Bloor Street West, Toronto

- ◆ programa ◆ karšta vakarienė su vynu ◆
- ◆ loterija ◆ mokamas baras ◆

Dėl bilietų skambinti **905-507-0615** arba **905-824-9821**

Bilieto kaina \$45 (tik į šokius – \$20)

ROYAL LEPAGE

*Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars*

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

PRIMENAME, kad aprėminti skelbimai, kuriems reikalingas didesnis plotas, priimami vėliausiai iki ketvirtadienio 12 v.d., jeigu norima jį skelbti ateinančios savaitės TŽ numeryje.

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

**WE ARE MOVING TO A
BIGGER LOCATION IN
BRAMPTON**

27 SELBY RD., BRAMPTON, ON L6W 1K5

For free pick up in your area*
please call VIKTOR at

Tel: (416) 233-4601

or email to pysanka.inc@gmail.com

*Certain restrictions apply

**\$3.00
off**

COUPON
For 1 parcel

**\$3.00
off**

MALONIAI KVIEČIAME ATsilANKYTI!

MINĖJIMĄ-KONCERTĄ

“Dainuoju Lietuvą kaip džiaugsmą

š.m. spalio 23, sekmadienį, 2 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St.W., Toronto

**Poeto JUSTINO MARCINKEVIČIAUS GYVENIMAS, KŪRYBA
IR JO REIKŠMĖ LIETUVOS ATGIMIMUI**

PASKAITA SU VAIZDAIS – R. Žemaitytė-De Iuliis

POETO KŪRINIUS ATlieka:

N. Augutis, A. Biondi-Adomaitytė, V. Dzemonaitė, M. Gabrys,
D. Paškauskaitė, R. Simonaitienė, L. Sližauskienė, G. Spogis
ir Muzikos grupė “Viltis”, vad. V. Ramanausko

Įėjimas – prašoma auka \$10. Po koncerto – vaišės.

Rengia – LN Kultūros komisija, talkinant KLB Toronto apylinkės valdybai

Lietuvos Martyno Mažvydo biblioteka praėjusiais metais pradėjo išleivijos lietuviškų laikraščių skaitmeninimą – įvedimą į tinklalapį www.epaveldas.lt. Šių metų pavasarį gautas pranešimas, kad dalis *Tėviškės žiburių* numerių jau yra perkelti ir galima skaityti tame tinklalapyje. Visi interneto būdu gali juos jau skaityti. Įvedus tinklalapio adresą ir atsidarius paieškos langą, šalia žodžio “Antraštė” įrašyti “Tėviškės žiburiai” (nebūtinai su lietuviškais ženklais), tada paspausti “ieškoti”. Atsidarys “Tėviškės žiburiai” – 1949. Po šia antrašte rasite žodį “vaizdai”, kurį paspaudus galima pasirinkti metus, mėnesį ir numerį, kurį norite atskleisti. Leidėjai dėkingi Martyno Mažvydo bibliotekai ir Lituanikos skyriaus vedėjai J. Budriūnienei už malonų bendradarbiavimą ir puikų darbą. **KLKKdr-ja “Žiburiai”**

TORONTO

Anapilio žinios

• Sekmadienį gražiai praėjo mūsų parapijos šventė, Lietuvos kankinių atlydai. Po 3 v. p.p. iškilmingų pamaldų Anapilio salėje įvyko vaisės. Vaisių metu buvo pagerbtas buvęs ilgametis mūsų parapijos tarybos narys ir taip pat buvęs Anapilio korporacijos pirmininkas Jonas Andrulis. Jam ta proga įteiktas bendras Lietuvos kankinių parapijos ir Anapilio korporacijos garbės raktas. Taip pat 10 m. kunigystės sukakties proga buvo pagerbtas mūsų klebonas kun. Vytautas Staškevičius. Jo garbei gražų kūrinių atliko pianinu ir savo gražiu dainavimu Vaiva Dzemionaitė. Šventės meninę programą atliko iš Montrealio atvykęs ir muz. Aleksandro Stankevičiaus vadovaujamas vienetas "Versija keturioliktoji".

• Ateinantį savaitgalį Gerojo Ganytojo šventovėje Mišios jau pradėdamos aukoti žiemos tvarka: sekmadienį 2 v.p.p.

• Kol kas Lietuvos kankinių šventovėje sekmadieninės Mišios ir toliau aukojamos 10 v.r.

• Spalio 2, sekmad., 12 v.d. parapijos KLK moterų draugijos skyrius ruošia ir visus kviečia į "OKTOBERFEST" popietę. Jūsų laukia linksma muzika, įdomus žaidimas, vaisės, loterija ir įėjimo bilietai laimikis. Įėjimas asmeniui – \$20. Bilietai platina draugijos narės sekmadieniais parapijos salėje.

• Primename į šventovę Mišioms atėjusiems sunkiai vaikščiojantiems ir juos atvedusiems palydovams, kad jie visi gali pasinaudoti šventovėje jau seniai tam paskirtu ir pažymėtu pirmuoju klaupasuoliu prie šoninio Aušros Vartų Marijos altoriaus. Visiems ten esantiems Švč. Sakramentas yra atnešamas į vietą.

• Žodis tarp mūsų knygelių rugsėjo-spalio laidą galima įsigyti pas Birutę Matulaitienę parapijos salėje sekmadieniais po Mišių.

• Mišios spalio 2, sekmad.: 10 v.r. už a.a. Juozą Balsį ir Janiną Pacevičienę (I metinės); Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, spalio 2, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Feliksą Kasperavičių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, spalio 1, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Moniką Jasiūnytę.

Maironio mokyklos žinios

• "Paramos" kredito kooperatyvas padovanojo mokytojoms ir mokiniams rašiklių, sąsiuvinį ir kt. Dėkojame.

• Rugsėjo 24 d. mus aplankė pranciškoniškas jaunimas iš Lietuvos – Virginija Mickutė, Agnė ir Mantas Širmuliai ir kun. Algirdas Malakauskis, OFM. Juos lydėjo Priskėlimo parapijos kleb. kun. Juozapas Marija Žukauskas, OFM, ir tikybos mokytoja Regina Simonaitienė. Svečiai aplankė daug klašių ir pabendraavo su mokiniais. Živilė

Labdaros fondo žinios

• Aukšnio pokylio komiteto (el. paštas: labdaragoldengala@gmail.com) posėdis įvyks spalio 11 d., 7 v.v. Slaugos namuose. Labdaros fondo valdybos posėdis įvyks spalio 18 d., 7 v.v. Slaugos namuose. GP

Priskėlimo parapijos žinios

• Praėjusią savaitę parapijoje lankėsi grupė jaunų pranciškonų iš Lietuvos. Šeštadienį jie lankėsi Maironio šeštadieninėje mokykloje, kur susitiko su moksleiviais, išmokė juos keletą naujų dainų. Vakare jie susitiko su parapijos jaunimu ir jaunomis šeimomis, dalinosi savo tikėjimo patirtimi Lietuvoje ir kvietė burtis ir įvairias veiklas parapijoje. Sekmadienį svečiai kartu su parapijos jaunimu grojo ir giedojo Mišiose, pasakojo apie savo veiklas Lietuvos parapijose. Po Mišių visi parapijiečiai buvo pakviesti pasivaikšinti BBQ, pasiklausti kaimiškos kapelos.

• Kviečiame vaikus ir jaunuolius užsirašyti Pirmosios komunijos ir Sutvirtinimo sakramentų pamokoms. Pirmajai komunijai priimame vaikus nuo 7 m. amžiaus, Sutvirtinimo sakramentui nuo 8 skyriaus. Suaugusiems, norintiems priimti šiuos Sakramentus, bus organizuojamos atskiros klasės. Registruotis galima tel. 416 533-0621 arba el.paštu: resparishoffice@gmail.com. Pirmas besiruošiančių sakramentams susitikimas įvyks spalio 16 d. Labai laukiame naujų mokinių.

• Organizuojama piligriminė kelionė į Šventąją žemę ateinančių metų kovo 6-15 d.d. Kelionės kaina \$1,999. Norintiems vykti prašome registruotis Priskėlimo parapijos raštinėje iki spalio mėnesio pabaigos.

• Nuo spalio 9 d. Jaunų šeimų sekcija organizuoja sekmadienines pamokėles vaikams. Vaikučiai bus pakviesti susirinkti pamokslu metu atskirame kambaryje, kur jiems paprastai bus paaiškinti tos dienos skaitiniai, turės galimybę juos vaidinti ar kaip kitaip įdomiai susipažinti su Šv. Raštu. Vaikučiai bus sugrąžinti tėveliams tuoj po pamokslu ir tikinčiųjų maldos – aukų rinkimo metu. Prašome tėvelius leisti savo vaikus į šiuos užsiėmimus.

• Pakrikštyta: Aisė-Aurelija Jocevičiūtė, Rimvydo ir Viktorijos Jocevičių dukra. Linkime naujiems krikščionims gražiai įsijungti į mūsų bendruomenę.

• 2012 m. aukų vokeliai ir numeriai bus išduoti tik tiems parapijiečiams, kurie juos reguliariai naudoja. Visų kitų parapijiečių aukos bus įvedamos pagal jų pavardes. Dar kartą skatiname parapijiečius sutvarkyti aukojimą per bankelius, kad sutauptume vokelių spausdinimo išlaidas.

• Mišios sekmadienį, spalio 2: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Dziengo ir Woytowicz šeimos mirusius; 11 v.r. už a.a. Mariją Valiulienę, už a.a. Sofiją Skukauskiene, už a.a. Donatą Žemaitį.

ITAISAU SATELITUS, tinkančius žiūrėti Lietuvos TV programoms. Kaina tik už prijungimą. Lietuvos TV programos bus galima žiūrėti nemokamai (nėra jokio mėnesinio mokesčio). Skambinti Algiiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį pamaldos su Šv. Komunija įprastu laiku – 11.15 v. r.

• Moterų draugija praneša, kad šių metų Padėkos puota įvyks sekmadienį, lapkričio 13, 1 v.p.p. Lietuvių Namuose.

• Svarbus tarybos posėdis įvyks antradienį, spalio 25, 7 v.v. Sturmu namuose.

Lietuvių Namų žinios

• Moterų būrelis kviečia susidomėjusias Lietuvių Namų veiklos galimybėmis moteris prisidėti prie būrelio. Skambinkite pirmininkei Vilijai Bijūnaitėi tel. 416 621-1938. VB

AUKOS

Vaiko tėviškės namams a.a. Albinos Augaitienės atminimui aukojo: \$150 – J.D. Valaičiai; \$100 – Al Pace, B.S. Bearance, D. Duncan; \$60 – dr. R.A. Karkos; \$50 – A.L. White, A.B. Matulaičiai, L. McNabb, dr. M. D. Valadkos, L.G. Matukai, L. E. Puodžiukas, P. Dalinda, A. Valadkienė, R. Celejewski, L. D. Mačikūnai; \$40 – R.G. Paulioniai, J.N. Budriai, G.D. Sakai, K.R. Poškai; \$25 – O. Swanzey, P. McMartin, A. Sungailienė, V.V. Paškai, I. Ross; \$20 – J. Hockley, O. Dementavičienė, K.G. Balytos, I. Petkus, O. Rimkuvienė, L.D. Garbaliuskai, J.S. Andruliai, J.M. Zubrickai, A.R. Kalendros, K.J. Batūros, A. Ramanauskienė, S. Aušrotienė, V. Balsienė, M. Povilaitienė, V. Kazlauskas, V.L. Štuikiai, J.R. Karasiejai, Z. Linkevičienė, A. Dubickienė, B. Kasperavičienė, J.O. Gustainiai; \$15 – B. Vilkuvienė; \$10 – A. Gaidelienė, P.D. Petrauskai, K. Žutaitienė, G.B. Trinkos, E. Tribinevičienė, L. Verbickaitė-Sawitz. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja –

KLKM dr-jos CV

Pastaba: Praėjusiam TŽ šiame aukų sąrašo buvo praleista keletas eilučių, todėl jį spausdiname iš naujo.

DĖMESIO!

Spalio 10, Kanadoje švenčiant PADĖKOS DIENĄ, Tėviškės žiburiai bus išleidžiami ir pristatomi į Kanados pašta vieną dieną vėliau, t.y., spalio 12, trečiadienį. TŽ leidėjai

MONTREAL

Aušros Vartų parapijos žinios

Aušros Vartų-Šv. Kazimiero parapijų klebonas kun. P. Mališka išvyko į Lietuvą 10-ties dienų atostogoms. Rugsėjo 25 d. Mišias atnašavo kun. Joseph Powers. Giedojo parapijos choras. Vargonais grojo buvęs parapijos vargonininkas L. Djintcharadze. Muz. A. Stankevičius su savo dainuojančiu vienetu "Versija keturioliktoji" atliko programą Lietuvos kankinių šventovėje, Mississauga, ON, parapijos šventėje.

Daiva Jaugelytė kviečia vaikus ir suaugusius į lietuvišką mokyklą. Skambinti tel. 514 696-9448.

A.a. Algirdas (Algis) Lapinas, 56 m. amžiaus, mirė rugsėjo 6 d. Kūnas sudegintas ir bus laidojamas vėliau. Atsisveikinimas ir pamaldos vyko rugsėjo 10 d., 2 v.p.p. Urgel Bourgie laidotuvių namuose. Laidotuvių pamaldas atliko kun. Paulius Mališka. Liūdi tėvai Hilda ir Zigmantas Lapinai, sesuo Ramona (Glenn), dukterys Lyana (Jake), Kristina (Dan) ir Dalia, vaikai Gabrielė, Kallie, Hannah, Connor, sesers vaikai Justin ir Sabrina. Taip pat daug giminių ir artimųjų. Velionies atminimui *Vaiko tėviškės namams* surinkta \$1,575 aukų.

Lietuvių radijo valandėlės 48 m. sukakties minėjimas įvyks **spalio 2** dieną (ne spalio 12, kaip buvo skelbta TŽ nr. 37), 2 v.p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. Programoje: minėjimas, tautinių šokių filmas ir vaisės. Auka: suaugusiems \$15, jaunimui \$8. Visus kviečia vedėjas Liudas Stankevičius. DS

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, rugsėjo 25, kun. Joseph Powers aukojo Mišias. Kleb. kun. P. Mališka yra išvykęs į Lietuvą 10 dienų atostogų.

Šv. Elzbiotos draugija pradės rudens veiklą sekmadienį, spalio 9, su kavute po Mišių. Bus susirinkimas. Kviečiame dalyvauti. VL

A.a. Algirdo Lapino atminimui *Vaiko tėviškės namams* aukojo: \$300 – Montrealio ansamblis "Gintaras"; \$150 – J.K. Andruškevičiai; \$100 – L. Kunnapu, R.R. Kunnapu, R.R. Lapinai, E. Bunys; \$60 – H. Tohermes; \$50 – Iz. Mališka, B.A. Niedvarai, D. Vasiliauskienė; \$40 – J. Kibirskis, L. Gedvilaitė, A.S. Staškevičiai; \$30 – G. Kudžmienė; \$20 – J. Blaudžiūnienė, D. Staškevičienė, KLKM dr-ja, A. Piešina, R.E. Verbylai, E.D. Dainiai, G.A.B. Nagiai, J. Adamonienė, "Anonimus"; \$15 – L.B. Morkūnai. Dėkoja – KLKM dr-jos Montrealio skyrius.

G. Kudžmienė

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

PRANEŠIMAS APIE PAŠTO VĒLAVIMĄ

Pastaruoju laiku vėl pablogėjo pašto pristatymas, taigi ir *Tėviškės žiburiai* pradėjo dažniau vėluoti. Pašto tarnyba iš viso yra sulėtinusi darbą – į TŽ raštinę paštas atnešamas tik tris kartus per savaitę. Leidėjai prašo skaitytojus įsidėmėti, kad visi laikraščiai išsiunčiami **kiekvieną antradienį**; trečiadieniais išvežame **tik** po ilgo savaitgalio, kada pirmadienį viskas uždaryta. Kanados skaitytojams išvežami į pašto įstaigą "Gateway" (Mississaugoje), o specialus kurjeris "Delivery Net" paima ir išsiunčia į JAV ir į užjūrius, tačiau susiduriama su panašiais vėlavimais JAV pašte ir kitur. Esame pateikę Kanados pašto telefono numerį **1-800-267-1177**, kuriuo skambinant galima pranešti apie laikraščio vėlavimą. Reikia kelis kartus bandyti, nes linija būna užimta. Paskambinus ten, arba į savo vietinę pašto stotį, tarnautojai dažnai kaltina TŽ administraciją, kad neišsiunčia laiku ir t.t. TŽ pristatome į pašta tu pačiu laiku kas savaitę.

Siūlome dar vieną tel. numerį: **1-877-683-5895**. Čia reikia: spausti **1**, norint išgirsti pasirinkimus anglų kalba; automatiškai išvardinamos sritys, tada spausti **5**, po to **4** – čia yra linija nusiskundimams. Patys laiškanėšiai pataria skambinti ir skųstis, kada tik įmanoma. Nepakanka TŽ administracijos, redakcijos ar valdybos skambučių. Jeigu TŽ vėluoja, kviečiame Jus susirasti savo vietinę pašto stotį ir skambinti ten, o taip pat ir pateiktais tel. numeriais.

Kas turi galimybę, yra kviečiami iš įvairių vietovių tris mėnesius stebėti TŽ gavimo datas ir atsiųsti žinutę el.paštu tevzib@rogers.com su savo adresu ir gavimo data. Tai bus įrodymas pašto įstaigai, kiek ir kur vėluojama. Normalus pristatymas turėtų būti atliktas per 4-5 darbo dienas. Ankstesnė apklausa įrodė, kad į tą patį adresą laikraščio pristatymas svyravo nuo 3 dienų iki 2 savaitų, nepriklausomai nuo švenčių.

Nors yra manančių, kad laikraščio vėlavimas yra administracijos ir redakcijos problema, kurios atitaisymas priklauso TŽ, susipažinęs su Kanados pašto bendrovės ir panašių įstaigų veikla supras, kad "narių", t.y. skaitytojų-prenumeratorių įnašas šiuo atveju yra **būtinasis**. Jūsų dalyvavimas duos stipresnį balsą mūsų prašymams. Tikimės, kad padėsite *Tėviškės žiburiams* ir visiems prenumeratoriams šiuos sunkumus pašalinti.

Leidėjai – Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"